

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Ž nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Evropa se probuja!

Ko je ob priliki nekega mednarodnega kongresa znanstvenikov, katerega so se udeležili tudi Rusi, neka evropska kapaciteta v prijateljskem razgovoru na vse pretega hvalil ruske razmere pod boljševiškim režimom (katerih po lastni izkušnji ne pozna), je navzoči znanstvenik iz sovjetske Rusije njegovo navdušenje silno ohladil z vprašanjem: »Ali pa bi vi kot Evropec naše razmere tudi prenesli?« To vprašanje ruskega intelektualca je globoko utemeljeno. Tu niti ne govorimo o običajnih takih evropskih sovjetofilov, kakor je Bernard Shaw, ki žive v nezasišljenem razkošju, ako bi morali sami stopiti dejansko v eno vrsto z delavskim in kmetijskim narodom sovjetske republike. Odločivnega pomena je, da bi se tudi evropski mali človek ne mogel vživeti v veliko mravljišče ruskega državnega sistema, v katerem bi bil popoln suženj, ker bi moral tudi misliti in čustvovati tako kakor ukazuje režim par diktatorjev. Se truditi izključno za zvišanje produkcije, v prestem času pa živeti predpisano življenje v ogromni kasarni, kjer je prepovedana celo intimneta družinskega življenja, tega noben Evropec ne bi prenesel. Vse nove hiše v Rusiji se zidajo načeloma z brezkuhinjskimi stanovanji, da se uniči družinska ekonomija, ki je po pisanju »Pravde« središče »buržujškega« bitja. Prava zakonska zveza itak ne obstoja več, vzgoja dece po ateističnih materah, ki se zdaj oficijelno organizirajo, pa bo izbrisala zadnje sledove krščanske kulture v sovjetskem imperiju. Medtem pa, kakor nam poroča isti glavni organ moskovske vlade, posebni oddelki policije, pomnožene s prostovoljci, čistijo ulice glavnega mesta, kjer na tisoče zanemarjene mladine krade, ropa in poizga v organiziranih terorističnih bandah. Vlada namerava te žive sadove spolne nebrzdčnosti poslati v najoddaljenejša kraja Sibirije... »Ali bi vi kot Evropec take razmere prenesli?«

Tega vprašanja smo se spomnili, čitajoč tri znamenite francoske knjige zadnjega časa, ki nas opominjajo, da smo Evropei, člani velike družine, ki še več tisoč let živi bogato in visoko kulturno življenje in ki tudi še danes hrani v sebi mogočne sile preporoda. To so Gaston Riou: Europe ma patrie, André Siegfried: Les Etats Unis d'aujourd'hui in Georges Duhamel: Le miroir de l'avenir. Evropa, kakor francoski misleci po pravici poudarjajo, ni velika zagodi svoje industrije in tehnične kulture, ampak zaradi kulta osebnosti, ki je Evropecu najsvetejši stvar. V tem visokem vrednotenju človeške osebnosti, ki ji je krščanstvo vtisnilo pečat večnosti, je utemeljeno ono svobodoljubje, ki je ustvarilo helensko občino, ki je po brzdažnji avtoriteti Cerkve štutilo evropske narode pred tiranijo in je v francoski revoluciji oživilo idejo občega bratstva, svojčas zamišljeno v obliki teokracije v svetlem rimskem cesarstvu nemške nacije. Ta individualistična osnova evropske družbe, pravilno uravnavana in urejena po univerzalističnem krščanskem etosu, ki posameznika veže na družbo po notranji vezi ljubezni, bo ostala. Nje ni mogoče nadomestiti s čem višjim in boljšim.

Evropa mora ohraniti svoj ideal o človeku in človečanstvu, ki se danes morebiti imenuje humanističen, v korenini pa je krščanski. Ta ideal je tuj tako Anglosakom (v Evropi in v Ameriki) kakor Rusiji, kjer sta bila njegova zadnja predstavnika Dostojevskij in Solovjev. Podlaga angleške in ameriške kulture, ki jo današnji oblastniki ruskega naroda suženjsko posnemajo, je merkantilizem, ne humanizem. Evropski etos obsoja skupuha, odernu in požaruha, ki živi samo svojemu trebuhu ravno tako kakor ubogo čebelo-delavko, ki opravlja izključno suženjsko delo. Kajti, čemu se trudi ruski mušič, če so mu vzeli vso vero v večne vrednote, v božanstvo, v nadnaravni in breztravni svet? Ali ni podooben živali, čeprav se je naučil pisati in brati pa poslušati radio-predavanja? Če se uresniči ena pjaliteta za drugo, končno le ne bo ostal sovjetskemu človeku noben drug ideal kakor da se vsak dan do sita naje in napije. Zakaj, če je pregnal vero, etos in celo eros iz svojega duhovnega sveta, kaj mu še ostane ko gola gmota? Evropa pa vse to hvalabogu še ima in še čeni.

Ni res, da Evropa nujno propada, pravi na primer Riou. Če bi evropski državniški svojo politiko usmerili tako, kakor želijo evropski narodi, bi kmalu nastal v Evropi tak politični in gospodarski položaj, ki bi onemogočeval vsako vojno na eni in osiromašenje na drugi strani. Največja ovira dviga in zedinjenja Evrope na podlagi njene individualistično-humanistične kulture je razdor med Francijo in Nemčijo, ki ga neti plemenska nekultura nacionalizma, podedovana iz časov predkrščanskega barbarstva. Danes goji ta anti-humanistični ideal v prvi vrsti nemški in italijanski fašizem. Nemški je danes hušji. Francoski »bovinizem«, kakor ga zmerjajo unisono Nemci, Rusi in Lah, pa sploh ne obstoja; on je samo nekoliko preakcentuirana skrb za sedanje naravne meje francoske države, ki je izpostavljena večni opasnosti napada, ako nemški narod ne bo premagal svoje revanšne psihoze.

Številna znamenja kažejo na to, da so sile preporoda tiho, a krepko na delu. Evropski narodi so siti napadalne, osvajačne in zatirajoče politike in težijo tudi za družabnim redom, ki bi onemogočal veka kapitalizem, ta glavni in najopasnejši produkt antikrščanskega, še boljše rečeno, antikatališkkega duha (Sombart). Francoski kulturni delavci pa opozarjajo Nemce tudi na to, da se nemško-francoskemu prijateljstvu najbolj upirajo Anglosakci, ti velovni nasprotniki zedinjenega evropskega kontinenta. Oni dobro vedo, da nemško-francosko prijateljstvo pomeni prvi in neobhodni pogoj zedinjenja Evrope na podlagi krščanske kulture, kar vedo dobro tudi sovjeti. Zato sta London in Moskva edina v tem, da uresničenje te ideje ovirata. Iz tega deloma izvira tudi tiha kooperacija

Nemčija na razpotju Evrope

Pomen ruskega plebiscita - Anglija poizkuša razdvajati Francijo in Nemčijo

Pogrešena pot: iz Berlina vodi v Rim preko Pariza!

München, 5. avgusta 1931.

Pruski plebiscit

Prihodno nedeljo se bo vršil plebiscit v ozemlju pruske dežele o razpustu pruskega deželnega zbora. Weimarska ustava namreč daje ljudstvu možnost zahtevati nove volitve potom ljudskega glasovanja. V Prusiji so se nacionalisti, ki spadajo k takimenovanim »jeklenim čeladom«, poslužili te pravice ter izzvali ljudsko glasovanje. Agitacija se vrši že več mesecev in je zavzela zelo ostre oblike. Toda pruski plebiscit je mnogo več, kakor pa gola agitacija za program nacionalistov, kar je razvidno že iz dejstva, da je samo imenovanje tega plebiscita povzročilo v inozemstvu nejevoljo in nezaupanje. Neuspeh zadnjih velikih konferenc, posebno pa nemogućnost najeti kakšno inozemsko posojilo, je brez dvoma v zvezi s tem plebiscitom. Kaj hočejo doseči »jeklene čelade« z ljudskim glasovanjem? Strmoglavitosti sedanjosti vladno koalicio v Prusiji, izločiti iz vlade socialiste ter predati oblast desničarskim nacionalističnim skupinam. Z zmago nacionalistov v Prusiji, ki je najmočnejši sestavni del nemške države, hočejo oni povzročiti tudi razkol sedanje nemške vlade, odstop dr. Brüninga in sestavo nove državne vlade, ki bi stala pod vplivom desničarskih struj. Zato se mora nedeljski plebiscit, ako ne bo pravočasno in ob 12. uri odpovedan, smatrati za kritičen dan tako za nemško notranjo, kakor zunanjo politiko. Ako pride do plebiscita i nee bi ta plebiscit bil zmagovit za »jeklene čelade«, bi inozemstvo, predvsem pa Francija, za trajno odpovedalo vsako denarno pomoč Nemčiji, katero vodijo masševalni nacionalisti. Zato se je Brüning v posebnem pozivu obrnil na nemški narod, naj se ne udeleži plebiscita, isto je storil tudi katoliški centum, ki hoče preprečiti, da bi se vršilo glasovanje, ki bi lahko imelo najusodnejše posledice za bodočnost nemške države.

Članek »Prager Presse«

Da, gospod urednik, članek ki ga je objavila »Prager Presse« o zakulisnih namenih berlinske vlade, je povzročil veliko senzacijo v bavarskih političnih krogih. Uteguilo bi biti resnično, da so angleški ministri res predlagali, tajno, ne javno, da naj Nemčija opusti vsako misel na spravo z Francijo. Tudi to je nemara res, da so Angleži namenoma nahujskali hitlerjance, naj na vsak način dovedejo do plebiscita, ker s tem bi prešli svoje moči in krenili nemško zunanjo politiko na druga, protifrancoska pota. Za točno razumevanje nemške zunanje politike, predvsem, kar se tiče razmerja do Francije, moram objasniti, da vladata v nemškem narodu — jaz mislim na široke plasti — dve močni struji. Prva zagovarja čim hitrejši sporazum z Francijo in meni, da še nikdar za to ni bilo bolj ugodnega trenutka. K njim moramo prištevati precejšen del katoličanov in socialdemokratov. Druga struja je tudi za spravo, toda, tako pravi, dosedanje izkušnje učijo, da je treba še večletnega truda, predno se bosta oba naroda spoznala in razumela. Zato je pa neobhodno potrebno, da se skuša Nemčija izkopati iz svoje revščine brez francoske pomoči, v dobri veri, da ji bosta stali ob strani Anglija in Amerika. To prepričanje prevladuje po vseh meščanskih strankah. Omeniti moram še eno strujo, ki pa je v bistvu identična z drugo, to je skrajna desnica, torej »jeklene čelade« in hitlerjanci. Ti pravijo, da se Nemčija prav lahko reši, če se bo postavila proti Franciji, ker so Amerika, Anglija in Italija vse na tem interesirane, da ponižajo naduto Francijo, katere nadvlada v Evropi in v svetu postaja vedno bolj neznosna.

Dr. Brüning na križpotu

Sredi teh tokov stoji dr. Brüning. Od vseh strani pritiskajo nanj, vanj se zaletavajo in ga porivajo zdaj na eno, zdaj na drugo stran. Brüning je velikán, o tem ni nobenega dvoma več, toda vprašanje vendarle nastaja, kako dolgo bo mogel zdržati. V kolikor je meni znano, bi Brüning najraje iskal stikov z Francozi, toda, tako misli on, pod baljšimi pogoji kakor svoje dni Stresemann v Locarnu in v Haagu. Proti Franciji spletakariti pa mu niti v glavo ne pade, ker on predobro ve, da bi s tem Nemčiji le škodoval. Njegovo taktično stališče v sedanjem momentu se mi zdi to-le: Izrabi vsako priliko in poudarjati nezlomljivo voljo za sporazum, izkoristiti vsako priliko za dejansko zbližanje, toda ne da bi se pustil od trenutne bede zapeljati tako daleč, da bi ponižal svojo deželo in jih vzel ugled.

Rima z angleško-ameriško in sovjetsko politiko. »Od dviga Anglije, to je od poraza Tourville leta 1692, angleški politikom ničesar ni tako pri srcu, kakor da netijo spore v Evropi« (André Siegfried). Anglosakonec smatra Evropo za kolonijo, katero je mogoče vladati samo po načelu: divide et impera! On se osamosvojitve in združitve te »kolonije« boji, ker bi bilo s tem konec njegove svetovne hegemonije. Zato pa je najvažnejša in najvitalnejša naloga Evrope, da medsebojne spore pokoplje, da se zlasti Nemci in Francozi, priznavajo vrednote

Sirene desnice?

Nekoliko čudno pa sta vendarle zveneli dve novici zadnjih dni. Na eni strani se trdi, da se je nemška vlada vdala pritisku Anglije in hoče iskati izhoda iz svoje krize brez Francije in proti Franciji, na drugi strani pa je še danes nerazumljivo, zakaj je predsednik Hindenburg sploh sprejel v avdienco zloglasnega voditelja nacionalistov Hugenberg, Javnost bi o tej avdienci ne smela nič vedeti. Zahvaliti se mora samo zgovornosti nekega diplomata, da je o tem obisku informirana. Hudobni jeziki so nato navezali, da se je pričel Hugenberg ponujati, da vstopi v Brüningovo vlado, ako bo odklonila vsaka pogajanja z Francozi. Eno in drugo bi se lahko smatralo za sporedno, če bi se ne bilo zgodilo tik pred potovanje nemških ministrov v Rim. Mi smo od svoje strani popolnoma prepričani, da nemška vlada v Rimu ne zasleduje nobenih protifrancoskih ciljev, ker bi to bilo preveč naivno in z diplomatičnega stališča res neokretno. Toda inozemstvo, posebno pa Francija bo iskala v rimskem sestanku drugih povodov za novo nezaupanje do nas.

Zato smatramo mi zmernejši krogi na Bavarskem za veliko pogreško, da se je dr. Brüning dal od kateregakoli pregovoriti, da je odložil svoj obisk v Parizu na korist onemu v Rimu. Rim za Parizom, to bi bila zdrava diplomacija. Pariz za Rimom je dokaz, da se še nismo znali osvoboditi

od usodepolnih diplomatskih neokretnosti, ki so v naši politiki postale že legendarne in so nam prizadejale v prošlosti že toliko razočaranj in skode.

In Jugoslaviji

Mogoče boste tudi pri vas mislili, da išče Nemčija prijateljstva z ono Italijo, ki je napram vam tako polna mržnje. Zame ni nobenega dvoma, da se Nemčija v Rimu niti za sekundo ne bo spuščala v kakšne razgovore o Balkanu, še manj pa o Jugoslaviji, kateri je še meseca februarja ponudila carinsko zvezo, toda v tem pa soglasja, da bi tudi vsako nepotrebno sumničenje lahko izostalo, če bi bila dr. Brüning in dr. Curtius nastopila svoje romanje v Rim mimo Pariza.

Dr. W.

Pozdrav na meji

Brenner, 6. avg. tg. Prvi pozdrav nemških ministrov na potu v Rim je bil na Brennerju zelo prisrčen. Ministre so pričakovali italijanske oblasti iz južne Tirolske, Prisoten je bil tudi poveljnič general brennerske divizije Bovere. Zastopniki italijanskih oblasti so spremljali nemške ministre do Bozna. Kot zastopnik italijanskega zunanega ministra je bil navzoč pri sprejemu grof Baldoni, ki spremlja nemške ogste na vsej poti do Rima.

Spanija si daje socialno zakonodajo

Spanija bo uvedla soudeležbo delavstva pri razdelitvi dobička in pri vodstvu podjetij

Barcelona, 6. avg. fr. Predsednik Alcala Zamora in minister za delo Largo Caballero sta večeraj imela daljši razgovor o novi socialni zakonodaji. Po sestanku je Caballero izjavil časnikarjem sledeče: »Prva skrb mlade španske republike gre socialno slabim in malim ljudem. Zato smo sklenili, da bodo prvi zakoni, ki jih bomo izdali, socialnega značaja, da bomo z njimi popolnili zvezojo praznoto, ki je doslej obstojala. Najprej bomo izdelali zavarovanje proti nezgodam, katero bomo pa raztegnili tudi na vse poljedelske delavce. Nadalje imamo izdelane načrte za zavarovanje proti brezposelnosti. Naše brezposelnostno zavarovanje pa bo socialno, nekaj popolnoma drugega, kakor izplačevanje podpor za one, ki nimajo dela, ker hočemo pritegniti v službo brezposelnikom tudi delodajalca, katerega bomo v to svrhu organizirali v razne poklicne sindikate.

Vlada razmišlja še o enem načrtu, ki bo globoko posegel v naše gospodarstvo. Mi bi radi vpegljali tako imenovano soudeležbo delavca pri razdelitvi tovarniškega dobička in pri vodstvu podjetja samega. To sodelovanje bi na eni strani onemogočilo pretirane zahteve po zvišanju plač, na drugi strani bi v položaju, kot je današnji, nato-

vorilo kapitalu bremena, katerih se izogiblje. V slučaju dobre konjunktare naj si razdelita enakomerno dobiček delo in kapital, za časa gospodarskih kriz pa se mora v prvi vrsti kapital odreči dobičku v korist delavcu, ki ni mrtvilo, ampak živo socialno bitje. Delo in kapital morata stopati složno in boljše je, da se kapital kloni zakonitemu posredovanju države, kakor pa, da bi se moral kloniti zahtevam razdvijanih človeških strasti. Socialna zakonodaja v Spaniji bo najmodernejša in bo tako preprečila nasilne rešitve. Revolucije, posebno socialne revolucije, se zastavljajo samo z odkritimi srčnimi socialnimi reformami, ki vrnejo človeške mu bitju zopet ponos in mu dajo možnost, da se enakopravno razvija v socialnem telesu.

Minister za delo je nadalje izjavil, da je vlada izročila še štiri milijone peset za pomoč revnim kmetom Andaluzije in da se aktivno peča z načrtom, kako izbrabiti neobdelana zemljišča in pogozditi gorovje v Spaniji.

Pariz, 6. jul. AA. Havas poroča iz Algecirasa v južni Spaniji, da je tam izbruhnila splošna stavka. Zapuščanje dela se je izvršilo brez vsakih nemirov.

Beda otrok v Rusiji

V eni guberniji 30.000 otroških zločinov — 30 postelj za 120 otrok v zavetiščih

Iz predavanja Felixa Stössingerja o položaju sedanje Rusije, ki ga je imel v Berlinu na podlagi boljševiških virov o otroški bedi, ki vlada v Rusiji, povzamemo naslednje:

V zadnjih 12 letih je mogla zapuščena mladina v Rusiji živeti edinele od tatvine, ropa in beračenja. Po sovjetski statistiki iz leta 1921 je samo na teritoriju ene nekdanje gubernije bilo izvršenih 30.000 otroških zločinov. Po isti statistiki so se morali v enem samem mestu v tem letu zagovarjati otroci od 10 in 11 let v 265 slučajih radi poigrov, 236 seksualnih zločinov in radi 118 umorov.

Boljševiki se izgovarjajo, da je ruska vlada mnogo storila, da odpomore tem strašnim razmeram. Ustanavljajo se otroški domovi, kjer plemenita ruska duša gotovo pride do izraza. Ze leta 1918 je bila ustanovljena liga za otroško varstvo, ki je v takozvanih otroških republikah storila mnogo dobrega. Toda že leta 1921 jo je vlada razpustila, ker se je bala, da bi mogla postati leglo protisovjetske propagande. Ruska vlada je, da odpomore zlu zapuščenih otrok, izdala leta 1925 45 milj., leta 1926 43 milj., leta 1927 45 milj. in leta 1928 60 milijonov rubljev. Toda vse to so bila nezadostna sredstva zoper ogromno otroško bedo. Se danes so otročja zavetišča, kamor spravljajo zapuščene otroke, higienjsko v tako strašnem položaju, da se ne da popisati. Mnogokje so slučajji, da imajo za 120 otrok po 30 postelj na razpolago. Z otroci se surovo ravna, se

jih pretepa in strada. Nimajo ne zadostne obleke, ne obutve, ne perila. Razumljivo, da vsak otrok pogube iz takega »zavetišča«, kakor hitro se mu nudi prilika.

Vse to so podatki boljševiških virov. Po »Komsomoskaja Pravda« (25. jan. 1929) obiskuje od 30 milijonov otrok, ki bi morali hoditi v šolo, pouk dejansko le 13 milijonov. Torej za 60% šoloobveznih otrok ni ne šol, ne domov, ne učiteljev. Pa tudi, če se izvede tolikokrat obljubljena splošna šolska obveznost, bi s tem ne bilo še bistveno pomagano, ker boljševiški zakoni milijonom otrok odrekajo pravico do šolskega pouka, vsem namreč, ki izhajajo iz meščanskih družin. Zanimivo je, da je šolski budžet še danes za več kot polovico manjši, kakor pod carizmom. Propad 9 milijonov ruskih otrok spada med najstrašnejše tragedije svetovne zgodovine.

Zasedanje Zveze narodov

Zeneva, 6. avg. tg. Jesensko zasedanje Zveze narodov, ki se bo dejansko začelo 18. avgusta s sejami podobora evropske komisije, se bo oficijelno začelo šele 1. septembra s 64. zasedanjem Sveta Zveze narodov. Po alfabetskem redu bo predsedoval zasedanju španski zunanji minister Lerroux. Kot 19. točka dnevnega reda pride na vrsto mnenje mednarodnega razsodišča v Haagu o nemško-avstrijski carinski uniji. Verjetno je, da bo veljalo glavno zanimanje na tem zasedanju onim vprašanjem, ki niti niso na oficijelnem dnevnem redu, ki pa tvorijo središče vsega zanimanja.

Izzivani ni konca

Trst, 6. avg. ž. V nedeljo bo v Piranu veliko manifestacijsko zborovanje vseh mladinskih borbenih organizacij iz Istre. Poveljnik mladinskih borbenih organizacij v Istri je v sporazumu s fašističnim pokrajinskim tajnikom odredil, da se v soboto prične mobilizacija vseh fašističnih mladinskih organizacij. Vsi člani fašističnih borbenih organizacij krenejo ob 12 ponoči v Piran.

Kriza našega vinogradništva

Stanje vinogradov v banovini je v splošnem prav dobro. Izjeme so kraji, kjer je toča napravila več ali manj škode, to so del srezov Šmarje, Celje, Krško itd. Ponekod so stare zaloge šmarje, celje, krško, radi česar so vinogradniki v velikih skrbih, kam z letošnjim vinskih pridelkom. Glede na ugodno vreme se nam obeta tudi kvalitativno prav

dobra vinska letina

kar nas vsaj deloma tolaži. Vzemirja pa vinogradnike vest, ki se sliši od več strani, da bo letošnji vinski mošt po 1 Din liter. Zdi se, da hočejo take cene diktirati samo brezvestne osebe, ki bi si rade na račun siromašnih vinogradnikov in viničarjev kovalle čezmerne dobičke. Mnogo je že vinogradnikov, ki na osnovi takih vesti obupujejo, ker bi jim pri navedeni ceni ne bili plačani niti dejanski stroški za obdelovanje vinograda, davki itd., da dobička, od katerega mora vendar vinogradnik in njegova družina z viničarjem vred živeti, niti ne omenimo. V tolažbo tem siromakom navedemo sledeči račun: Dalmatinsko vino stane sedaj loco parobr. stanica 19—24 Din za 1° alkohola po Malligandu, torej 1 liter Din 2,28—3,50. Prevoz stane okoli 30 par za 1 liter, torej stane tudi najcenejše dalmatinsko vino pri nas brez trošarine 1 liter Din 2,58—3,80; najcenejše banaško vino, za naš konzum nerezano neporabno, ki ima 10% in manj alkohola pa franko stanice v naši banovini od Din 1,50 naprej. Da bi se cene tem vinom znižale, je nemogoče, ker bi drugače ta vina že morala biti zastojni.

Ce primerjamo kakovost omenjenih vin s kakovostjo naših, bo vsakomur jasno, da se nam glede kakovosti ni treba biti konkurence; zato tudi

cena našemu vinu

ne more biti nižja, kakor so v splošnem za kvalitativno manj vredna vina. Vemo, da nas stane pridelovanje vina mnogo več, kakor vinogradnike v južnih, klimatično ugodnejših krajih, to pa v glavnem radi tega, ker trta pri nas manj rodi. Vemo tudi, da znašajo pri nas pridelovalni stroški v najugodnejšem primeru 4000 Din na oral (čisti pridelovalni stroški brez investicije in brez amortizacije), zato našega vina po takih cenah prodajati ne moremo. Vsak pošten delavec hoče imeti pošteno plačilo za svoj trud, tako tudi vinogradnik. On ne more delati zastojni, zato uvodoma navedeno ceno za vinski mošt odklanjamo. Vse

vinogradnike dravske banovine pozivamo

da se pri prodaji letošnjega pridelka ne prenačijo in ne pokažejo vrata vsakomur, ki bi si upal ponujati smešno nizke nesprijemljive cene za vinski mošt in vino. Potrebno je, da smo vsi vinogradniki solidarni in svojega vinskega pridelka ne damo izpod cene, kakor odgovarja splošnim razmeram na vinskem trgu v državi, ker bi to značilo zapravljane. Vinogradniki, ki so v denarni stiski, si naj iščejo izhoda potom domačih posojilnic in hranilnic. Edini pravilni izhod iz sedanje vinarke krize bi bile seveda

produktivne zadrage

katerih pa še žal nimamo in še jih tako hitro ne bomo imeli.

Za predelovanje in vnovčenje proizvoda približno 100 ha vinograda na zadrugi podlagi je potreben objekt za 1 milj. Din. Na 1 ha je zasajenih približno 8000 trsov in zadrugič bi moral po dosedanjih računih prispevati od trsa Din 1,25 kot delež. Pri sedanjih gospodarskih krizi je nemogoče, da bi se taka zadruga mogla pod temi pogoji oživiti. Prispevki iz javnih blagajin — v dravski banovini ne znaša proračunska možnost v te svrhe niti 150.000 Din — so pa tako mali sprito velikih površin, da kot praktična pomoč skoraj ne pridejo v poštev, torej tudi na zadrugištvu skoraj nobenih upov staviti ne moremo. Tem manjša zgleda ta vsota, če se pomisli, da dobi dravska banovina na trošarini okoli 39 milj. Din, država pa približno 1000 milj. Din.

Našega vinogradnika težijo

ogromna davčna bremena

Za vinograde se plačuje najvišja zemljarina, zato se njih produkt ne bi smel obremeniti posebej še s trošarino. Država, zlasti pa banovina, še bolj pa občine krijejo velik del svojih stroškov s trošarino na vino. Vemo, da se to ne da takoj odpraviti, zahtevamo pa, da se to odpravi čimprej. Pred nedavnim časom, v boljših razmerah, smo prosili, da se maksimira celokupna trošarina na vino (državna, banovinska in občinska) na 1 Din, danes je z ozirom na do sedaj navedeno že to preveč. Če pogledamo na trošarino v drugih vinorodnih evropskih državah, bi morala celokupna trošarina znašati 60 Din na 1 hl.

Delno in hitro učinkujoča odpomoč vinogradnikom bi bila, da se dovoli vsakemu zasebniku, da v razmerju družinskih članov in za obdelovanje njegovega posestva potrebnih delovnih moči za lastno potrebo kupi direktno od vinogradnika od 1. oktobra do 1. decembra

trošarine prosto vino

ali mošt. Množina se naj določi z naredbo. Ker za mošt državne trošarine ni, upamo tukaj tem lažje na uspeh — ker je cela zadeva prav za prav v fokah kr. banske uprave.

Kar se tiče

odprodaje svežega grozdja

ne more to bistveno vplivati na razmere v naši banovini, ker se producira letos pribl. 22.000 vagonov grozdja po 5000 kg. Pri nas se prideluje le neznatno množino namiznih vrst, ki bi mogle konkurirati s arbskimi (amederevskimi) in banaškimi vrstami, od konsumentov se pa tudi ne more zahtevati, da bi kupovali grozdje, ki pride na mesto že pokvarjeno. Tudi priprava za transport grozdja še nimamo. Za nas torej ne pride v poštev izvoz grozdja, celo glede prodaje grozdja v naše konzumne centre (Maribor, Ljubljana, Trbovlje, Celje), so to samo teoretične razprave, izvzemši mariborski trg, kamor okoliški vinogradniki lahko donesajo grozdje v lepem stanju.

Kar se tiče

izvoza vina

je omeniti sledeče: izvažamo, kolikor se da plaširati. Naše stremljenje pa je in mora biti, da izvozimo čim več. Da pa je to težavni posel, je najboljši dokaz, da ne izrabimo nobeno leto izvoznih kontingentov, akoravno je priskočila država z znatno povprečno premijo na pomoč.

Naša povprečna vina se ne morejo v naši državi izven mej naše banovine plasirati. Zato pričakujemo od vseh, katerim je prospeh našega vinarstva na srcu, da krijejo svojo potrebo na vino samo z vini iz naše banovine. Pa tudi konsumenti sami, ki so prepričani, da je vino iz naših vinar-
skih okolišev, če že za njih okus ne boljše, ven-

Belgrad, 6. avgusta. AA. Glede na krivo tolmačenje odredb o samoupravnih cestah odnosno o uporabi delovne moči prebivalstva je minister za gradnjo izdal okrožnico na banske uprave in na upravo mesta Belgrada pod št. N. G. 28.725 z dne 5. avgusta. Okrožnica se glasi:

Po čl. 25 zakona o samoupravnih cestah se banovinske ceste in objekti na njih grade in vzdržujejo iz sredstev banovine in iz prispevkov sreskih cestnih odborov. Po členih 26 in 27 je predpisana razdelitev stroškov med banovinske in sreske cestne odbore za gradnjo in vzdrževanje banovinskih cest. Na podlagi tega so banovine dolžne paziti, da se vsote, namenjene za gradnjo in vzdrževanje cest, porabijo v to svrhu. Opazil pa sem, da nekatere banovine vnašajo dohodke odkupnine od osebnega dela po čl. 68 zakona o samoupravnih (ne državnih) cestah in čl. 3 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o samoupravnih cestah z dne 30. maja 1930 — v svoj banovinski proračun. Omenjenemu zakonu je namen, da se gradnja in vzdrževanje banovinskih cest vrši z uporabo delovne moči prebivalstva in da se z odkupnino od tega dela dobe potrebna denarna sredstva za nakup materiala. Zakonodajalec je pri tej odredbi imel v mislih, da se osebe, sposobne za delo, uporabijo za gradnjo in vzdrževanje cest, in da se odkupnina tistih, ki so nesposobni za delo ali se mu iz drugih razlogov odrečejo, porabi izključno samo za potrebna popravila cest na direktni dotičnih cest, na katerih bi se prizadela oseba morala zaposliti.

Zato je bila izdana naredba, da se odkupnina od tega dela ne sme beležiti v banovinski proračun, ter je vpisavanje teh vsot v proračun pogrešno in zoper določila zakona. Zato je bila tudi izdana naredba, da se po določilih zakona morajo vse odkupnine, ki jih pobere občina, predati najdelj do dne 5. oktobra vsakega leta pristojnemu sreskemu cestnemu pododboru s popisom v duplikatu pod naslovom »Odkupnina od osebnega dela, ki jo je pobrala občina srez po določilih zakona o samoupravnih cestah za banovinske ceste«.

Da se bo taka praksa v bodoče preprečila in

da se poslej ne bo več vpisavala odkupnina v proračun banovine in tudi ne v proračun sreskih cestnih odborov, odream:

1. da odbori odn. banske uprave vknjižijo porabane odkupnine v posebni rubriki pod »Odkupnina od osebnega dela na banovinskih cestah za leto«.

2. občinska sodišča in sodišče za Belgrad, Pančevo in Zemun morajo ravnati po določilih zakona o samoupravnih cestah z dne 30. maja 1930,

3. da se s pobrano odkupnino dobljeni denar porabi izključno za strokovne moči, za nabavo potrebnega gradbenega materiala, za gradnjo in vzdrževanje teh cest in objektov na njih in za popravila v primeru elementarnih nesreč in prekinitev prometa,

4. da pristojne oblasti pazijo na pobiranje odkupnine v tisti višini dnevnic, ki jih zakon predpisuje ali so sicer v navadi.

Belgrad, 6. avg. AA. V zvezi z razpisom o uporabi ljudske delovne sile za vzdrževanje banovinskih cest je minister za gradnjo izdal tole obvestilo:

Kategorizirane banovinske ceste v kraljevini Jugoslaviji, ki jih je okoli 30.000 km, niso še vse popolnoma izdelane, temveč so samo projektirane ali nedogotovljene, poedini deli obstoječih cest pa so potrebni temeljnih rekonstrukcij. Da bi se mogla ta velika daljina banovinskih cest vzdrževati in rekonstruirati, nedogotovljene pa zgraditi, je predvideno z zakonom o nedržavnih in samoupravnih cestah, da se vzdržujejo in zgradijo banovinske ceste in mostovi z banovinskimi sredstvi, bodisi iz banovinskega proračuna odnosno banovinskih doklad bodisi z doprinosi okrajnih cestnih odborov (okrajnih cestnih doklad). Z zakonom je predvideno razdelitev stroškov med banovino in okrajnimi odbori tako, da za graditev in premeščanje cest daje banaka uprava polovico potrebnih stroškov, ostalo polovico pa razdeli ban med one okrajne cestne odbore, ki bodo imeli od te ceste neposredno korist. Ta razdelitev se bo vršila po koristih, ki jo bodo imeli poedini okraji od nove ceste ter v

razmerju z njihovo mero koristi.

Stroške za vzdrževanje samoupravnih banovinskih cest in mostov nosi dve tretjini banovina, eno tretjino pa oni okrajni odbori, preko katerih ozemlja gre cesta, oziroma most. Vse te vsote, potrebne za graditev in vzdrževanje banovinskih cest, morajo biti predvidene v proračunih banovinskih okrajnih cestnih odborov. Če samoupravna telesa z zgoraj omenjenimi denarnimi sredstvi ne bi mogla zgraditi, oziroma ohraniti v dobrem stanju vseh nedržavnih cest, je predvidena z omenjenim zakonom uporaba ljudskega dela. Uporaba ljudskega dela v smislu omenjenega zakona je obvezno delo za vsakega obvezanega. To osebno delo se more prenesti na drugo osebo, oziroma namestnika ali pa se mora plačati odgovarjajoča dnevnic za to delo (odkupnina). Ker je z zakonom predvideno, da mora izvršiti to delo vsak obvezanec le v svoji občini, pri popraviljanju banovinskih cest pa samo v svojem okraju, izhaja iz tega, da se more odkupnina uporabiti samo za ceste v onem okraju, kjer je bila pobrana. Ker pa padejo po zakonu stroški za graditev banovinskih cest deloma na banovino, deloma pa na okrajne cestne odbore, odkupnina za osebno delo obvezanega pa ni nobena doklada, temveč samo obveza, ki je predvidena za to, da se izvrši osebno delo v naturi in je samo izjemoma dovoljeno, da se more za predvideno delo uporabiti druga oseba, oziroma plačati ekvivalent za delovno silo v denarju, je vnašanje dohodkov odkupnine v banovinske proračune nepravilno in ne odgovarja odredbam zakona o nedržavnih samoupravnih cestah, ker je to poseben dohodek. Zato se mora ta dohodek v duhu zakona uporabiti na ozemlju onega okrajnega cestnega odbora, na čigar ozemlju je bil pobran. Dalje je z zakonom predvideno, da more v primeru, če je banovina zgradila vse svoje ceste in mostove ter vzdržuje vse v pravilnem stanju z rednimi sredstvi, banovina zaprositi ministra, da jo osvobodijo uporabe ljudskega dela. V tem primeru plačajo odkupnino samo državni, banovinski in občinski uradniki.

Carinski zid okrog Nemčije?

Berlin, 6. avg. Z. Pred odhodom dr. Curtiusa in Brüninga se je vršila seja vlade glede njihovega potovanja v Rim. Razpravljala so se tudi razna druga vprašanja, ki so pokazala, da v nemški vladi ni sporazuma, zlasti v pogledu zadnjih vladnih naredb. Vsebolj se pojavlja okolnost, da hoče Nemčija zapreti gospodarsko življenje proti drugim državam. Glavni eksponent teh odredb je minister Treviranus, ki se edini spremlj Brünunga in Curtiusa na kolodvor. Mišl se, da za Treviranusom stojijo agrarni krogi pod vodstvom Schillerja, ki so proti vsakemu uvozu iz inozemstva, in sicer ne le agrarnih, temveč vseh ostalih proizvodov. Naravno, da se tega boje trgovci. S tako rešitvijo se sploh onemogoča ureditev cen, poleg tega pa se bo zmanjšal prihod iz naslova carin. Trgovski krogi se boje zapletljajev, ker taka odredba lahko izzove carinsko vojno, kajti jasno je, da poedine države ne bodo hladno sprejele izigravanja obstoječih trgovskih pogodb. Trgovinska bilanca za prvo polletje podaja presežek od 1 milijarde mark. Pri

tem je zelo nevarno, ker se odredbe glede uvoza držijo v tajnosti tako, da niti en uvoznik ne ve, kaj je dovoljeno, a kaj je prepovedano. Napravljen je celo seznam blaga, ki se sme uvoziti, to pa je znano le uradnikom. Nezadovoljstvo radi tega sklepa je prodrlo tudi v politične kroge in preko njih v samovlado. Obstoji nevarnost, da vlada ne bo mogla zadovoljiti upravičenim zahtevam trgovskih krogov in da bodo konservativni agrarni krogi delali na tem, da zrušijo Brüninga in da sami vzamejo oblast v roke.

Nemški državniki pri papežu

Rim, 6. avg. tg. Nocoj se je objavil program obiska nemških državnikov v Vatikanu. Papež ju bo sprejel v soboto popoldne, in sicer posamezno, ob 18 dr. Brüninga, ob 18.30 pa dr. Curtiusa. Po zvezi bo državni tajnik Pacelli vrnil obisk. Zvečer bo sprejem v nemškem poslanstvu v Vatikanem meslu, katerega se bodo udeležile samo nekatere diplomatske osebnosti.

Med Poljaki in Ukrajinci

Voditelji Ukrajincev izpušteni iz ječe — Pogajanja počasi napredujejo

Lwow, 6. avg. ne. Javnosti je že znano, da je bil vodja Ukrajincev dr. Lewicki izpuščen iz zapora radi novega pojmovanja, katerega je zavzel poljska vlada o ukrajinskem vprašanju. Po njegovem osvoboditvi so se pogajanja med poljsko vlado in med šefi različnih ukrajinskih strank na razširjeni bazi nadatljevala, kajti obe stranki, Poljska in Ukrajinci, hočeta pripraviti neki modus vivendi, katerega hočeta predložiti Zvezi narodov na bodočem zasedanju. Pogodba naj bi bila sestavljena tako, da zavaruje pravice poljske državne oblasti, na drugi strani pa, da vrne ukrajinskemu ljudstvu pravice, ki mu jih daje naravno pravo in poljska ustava.

Veliko zadoščenje je vzbudilo med ukrajinskimi narodom imenovanje novega vojvode grofa Rozničkega, ki je sam ukrajinskega pokolenja in je znan po svoji zmrnosti in po svojem razumevanju ukrajinskih želja. Pod njegov deležek bodo sedaj

spadale tri prejšnje vojvodine, namreč lwowska, tarnopoljska in stanislavovska, tako da bodo v novi vojvodini združene vsaj tri četrtine ukrajinskega naroda, ki prebiva na Poljskem. Zelo malo verjetnosti obstoja za popoln sporazum, ker zastopniki poljske vlade nočejo sprejeti vseh zahtev, ki so jih Ukrajinci stavili. Ker je znano, da bi poljska vlada rada preprečila, da pride do ostre in razburljive debate pri Zvezi narodov, se dozveva, da je vsaka-
kor pripravljena, ako ne bo drugega izhoda, ponuditi Ukrajincem še večje ugodnosti, kakor bi jih mogli tudi v najboljšem slučaju doseči v Zenevi na podlagi statuta za narodne manjšine. Včeraj je bil izpuščen iz zapora tudi ukrajinski poslanik Makarušek, generalni tajnik ukrajinske narodne zveze, kar bi dovolilo najboljšje upe glede končne poravnave.

Uvažanje in izvažanje orožja

Belgrad, 6. avgusta. AA. Na podlagi čl. 273 carinskega zakona in v zvezi s čl. 18 zakona o posesti in nošenju orožja je carinski oddelek finančnega ministrstva izdal navodila pri uvažanju in izvažanju orožja in odgovarjajočega materiala za osebe, ki potujejo iz naše države ali pa v njo na strelske tekme, lov itd.

1. inozemci, ki pridejo v našo državo na strelske tekme ali lov, smejo vzeti s seboj orožje in k temu spadajoči material in municijo samo z dovoljenjem, izdanim po pristojni banaki upravi;

2. obmejne carinarne bodo v takih primerih ocarinile orožje, zraven spadajoči material in municijo, sklicujoč se na dovoljenje banske uprave, in izdale o tem posebno potrdilo, na katerem bodo označeni številni in vrsta orožja, opis materiala, spadajočega k orožju in število nabojev;

3. pri povratku uvoženega orožja iz kraljevine Jugoslavije bodo obmejne carinarne izvršile carinjenje po seznamu na prej izdanim potrdilu;

4. rok za izvoz iz kraljevine tako uvoženega orožja in materiala je mesec dni; po tem roku jamči društvo, ki je izdalo pisмено jamstvo, za carinske davjate razen za porabljeno municijo;

5. osebe, ki so naši državljani in odpotujejo v tujino na strelske tekme ali na lov, so dolžne po odhodu iz kraljevine prijaviti obmejni carinarni svoje orožje in prav tako k njemu spadajoči material in municijo.

dar pa vsaj enakovredno onim iz drugih vinarških okolišev naše države, da zahtevajo, da se jim toči domači pridelki po ceni, ki razmeroma ni višja od cene pridelkov drugih vinarških okolišev. Mi vemo, da so dobri gostilničarji najboljši posredniki za naš proizvod, želimo torej, da se tudi njim priznajo olajšave težkih davčnih bremen, od gostilničarskih organizacij pa pričakujemo, da bodo same skrbale, da se bo zaslužek pri vinu gibal v dovoljenih merah.

Vinarsko društvo za dravsko banovino.

terijal in municijo. Razen tega so dolžne pokazati dovoljenje pristojne oblasti, da smejo dotično orožje imeti in nositi;

6. pri povratku so se take osebe dolžne prijaviti obmejnemu carinaru in predložiti duplikat izvoznega potrdila, da obmejne carinarne lahko izvrše izvozno carinjenje po tem potrdilu;

7. carinarne so dolžne voditi knjigo evidence tako za ljudi, ki pridejo v našo državo kakor tudi za one, ki potujejo v inozemstvo na strelske tekme ali lov.

Drobne vesti

Belgrad, 6. avgusta. AA. Kmetijsko ministrstvo obvešča, da smejo transporti goveda, ovac in svinj, namenjeni iz naše države čez Italijo na Modane in Mulhouse v Francijo, čez italijansko ozemlje brez kakršnegakoli poprejšnjega prevoznega dovoljenja italijanskega ministrstva za notranje zadeve.

Belgrad, 6. avgusta. AA. Premješčen je uradniški pripravnik pri direkciji gozdov v Ljubljani Franjo Rajner k odseku za hudournike na kr. banski upravi v Banji luki.

Belgrad, 6. avgusta. AA. S sklepom kmetijskega ministra se dosedanja obmejna veterinarska postaja v Čakovcu premesti v Kotoribo. O tem ministrovem sklepu so obveščene vse banske uprave in vse veterinarske državne obmejne postaje.

Belgrad, 6. avgusta. 2. Po sklepu češkoslovaškega kmetijskega ministrstva bo šlo iz Jugoslavije in to iz vsake banovine, po deset naših kmetovalcev na enoletni praktični tečaj v Češkoslovaško. Drinska banovina je že poslala svojih 10 učencev. Drobne.

Dunajska vremenska napoved: Vroče, nevihte, pričačkvali je, da bo prodiral hladnejši zrak z zapada, verjetno je, da bo ohladitev ostala trajna.

Carigrad - gori

Pariz, 6. avg. Z. »Journal« poroča iz Carigrada, da je vsa Pera v plamenih. Ogromen požar je izbruhnil včeraj popoldne in uničil celo četrt. Gasilci in ljudstvo mrzlično gasijo požar, ki se vedno bolj širi. Popolnoma je uničenih 150 hiš. Koliko je človeških žrtev, še ni znano.

Carigrad, 6. avg. tg. Carigradska predmestje Mačka je včeraj popoldne popolnoma pogorelo. Uničenih je 200 hiš, večina lesenih. Pri gašenju se je smrtno ponesrečil en vojak.

Razmah DHB

Belgrad, 6. avg. Z. Državna hipotekarna banka je v zadnjem času začela intenzivno z delom ter bo v najkrajšem času otvorila nekoliko novih podružnic po vsej državi, posebno v onih banovinskih centrih, kjer jih še ni. Radi tega zbira posebna strokovna komisija podatke, ki bodo predloženi v rešitev upravnemu odboru banke.

Kam gre naš opij

Belgrad, 6. avg. AA. V toku prvega polletja 1931 se je iz naše države izvozilo skupno 11.024 kilogramov sivega opija, in sicer 8.291 kg v ameriške Združ. države, 1920 kg v Francijo, 225 kilogr. v Nemčijo, 200 kg na Norveško, 170 kg v Češkoslovaško, ostalo pa na Madjarsko, v Avstrijo, Italijo, Poljsko in Holandsko. Na hamburški borzi je notral sirovi opij (turški tip) 7 do 9 angleških šilingov kakovosti 12% morfija. Zadnje mesece je cena padla izpod 7 šilingov na 6,9 šilinga.

Nakupovanje pšenice

Belgrad, 6. avg. Z. V Vojvodini se je pričela z odkupovanjem pšenice s strani Privilegiranega izvoznega društva. Ljudstvo je preko okrajnih glav varjev ponudilo vso množino žitaric v prodajo. Pri tej priliki so demantirale banske uprave vse lažne vesti, češ, da bo Privilegirano izvozno društvo prenehalo z nakupovanjem pšenice in da bo padla cena iste. Sirjenje takih vesti se bo najstrožje kaznovalo. Istočasno je določena komisija, ki ima nalogo, da dobavi podatke o stanju pšenice v ostalih delih države in da organizira nakup, v kolikor bi bile potrebne.

Junaki zraka in morja

London, 6. avg. AA. Angleška letalka Amy Johnson, ki leti iz Anglije v Tokio, je prispela na Korejo. Njen prihodnji cilj je Osaka na Japonskem, odondod pa bo odletela na svojo zadnjo etapo v Tokio.

Rim, 6. avg. AA. Skotski letalec Mollison, ki leti iz Avstralije v Anglijo, hoteč doseči nov rekord, je prispel semkaj iz Aten in odletel dalje proti Londonu. Če pristane na letališču v Croydonu danes zjutraj, bo potolkel Scotov rekord za več ko 2 dni.

Bergen, 6. avg. AA. Sir Hubert Wilkins je s svojo podmornico »Nautilus« odplul v Tromsø na poti proti Spitzbergu.

Kopenhagen, 6. avg. tg. Ameriški letalec Cramer je danes na svojem poletu iz Chicaga preko Kanade došel v Groelandijo in pristal pri Angmagssaliu. Svojo pot bo nadaljeval v Kopenhagen.

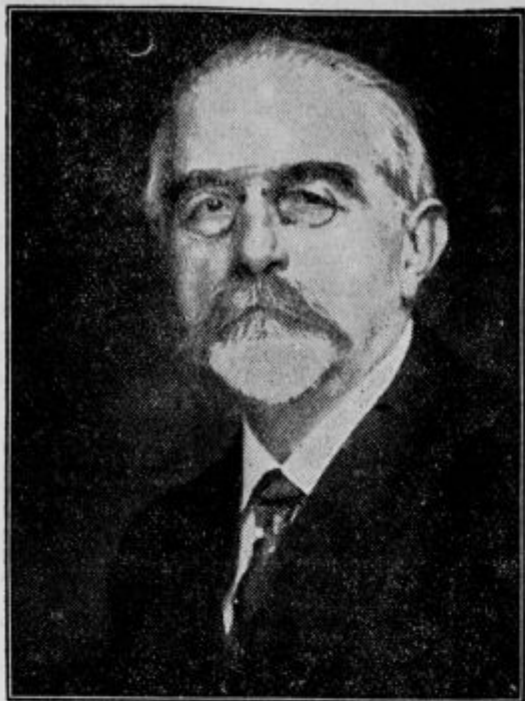
Štrašne poplave v Kitaju

Hankow, 6. avg. AA. Poplave so do ponedeljka zahtevale že tisoč smrtnih žrtev, petdeset tisoč ljudi je brez strehe in izposlavljen lakoti in boleznim. Kuliji, ki so utrjevali nasip reke Jankite, so pobeželi in nasip se je zrušil, preden je prišla pomoč.

Jehleni otok

Pariz, 6. avg. AA. Monte Carlo je dobil novo atrakcijo v obliki jeklenega otoka. 100 metrov od obale so ustvarili umetni otok iz jekla. V to svrhu so porabili 18.000 kg jekla. Površina otoka 18x12 m. Na njem bodo vprižirali gledališke igre pod milim nebom. Otok so z velikim žerjavom posadili na skalo v morju, tako da leži na trdnem. Prav tako kakor se otok umetno postavil v morje, ga lahko vsak čas tudi odnesejo drugam.

* dr. Danilo Majaron

Ljubljana, 6. avgusta.

Od nas se je poslovila danes ena najsimpatičnejših in za Slovence najzaslužnejših osebnosti novejših slovenske zgodovine ter naše javnosti. Davi ob 9 je na Bledu umrl v vili »Iris« soustanovitelj naše univerze in njen prvi častni doktor, predsednik Odvetniške zbornice dr. Danilo Majaron. Ob njegovi krsti žalujejo sedaj vsi Slovenci, zakaj zasluge tega moža so bile za naš razvoj, za našo kulturno povzdigo in za pravice slovenskega jezika neprecenljive. Dr. Danilo Majaron je bil iz garde onih smelih ter pogumnih mož, ki so se v časih, ko so bile pravice Slovencev najbolj teptane, neustrašeno borili za svoje ljudstvo.

Dr. Danilo Majaron je bil rojen 12. decembra 1859 v Borovnici. Njegovi starši so nadarjenemu dečku poskrbeli najboljšo izobrazbo. Desetletni fantiček je študiral najprej normalno v Idriji skupno z dr. Frančiškom Lampetom in dr. Gustavom Gregorinom. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, kjer je užival v Alojzijeveči izvrstno vzgojo. V svoji globoki vernosti se je hotel najprej posvetiti duhovskemu poklicu ter je študiral od 1878 do 1879 v semenišču. Čutil pa je, da ni za ta poklic ter se je nato posvetil pravi, ki ga je študiral na Dunaju. Že kot akademik se je bavil mnogo s publicistiko ter se navduševal za slovenske ideale. Po dovršitvi študij je bil najprej sodni praktikant na Dunaju. Od 1887 do 1892 pa odvetniški koncipient v pisarni dr. Ivana Tavčarja v Ljubljani. Leta 1894 je otvoril lastno odvetniško pisarno.

S publicistiko se je pričel pečati zelo zgodaj. Sodeloval je pri »Vrtcu«, »Slovincu«, »Novicah« in »Slovenskem Narodcu«. Njegovo publicistično delo je ogromno. Nekaj let je bil urednik »Slovenskega Naroda«. Leta 1899 je sodeloval pri ustanovitvi društva »Pravnik« ter je obenem prevzel uredništvo glasila »Slovenski Pravnik«, ki ga je urejeval kot društveni tajnik 25 let. Čeprav je bil v začetku obstoj tega glasila ogrožen, vendar se je energiji dr. Majarona posrečilo, da je dvignil število naročnikov in kvaliteto revije, tako da je mogel že ob 25 letnici glasila ugotoviti, da ni nobene nevarnosti več za obstoj tega lista. Neprecenljive so zasluge, ki si jih je pridobil »Slovenski Pravnik« in z njim tudi dr. Majaron za slovensčino v sodnem uradovanju. Saj je točno pred 50 leti dunajsko višje sodišče razveljavilo neko zasebno sodbo samo zato, ker je bila izdana v slovenskem jeziku. Popolne pravice, ki gredo slovensčini na domačih tleh, pa si je pridobila šele ob prevratu. Toda, da je dosegla že ob pričetku tega stoletja slovensčina enakopravnost tudi pred sodnijo, je bila zasluga »Pravnika«. Dr. Majaron je bil izvoljen za predsednika tega društva leta 1907. Po zaslugi dr. Majarona in njegovih sobolevnikov je društvo »Pravnik« izvršilo ogromno delo za izdajo zakonov v slovenskem jeziku, obenem pa je društvo vršilo ogromno propagandno delo za ustanovitev slovenske pravne fakultete in slovenske univerze. Zasluga dr. Majarona je bila, da je bilo delo Slovencev za osnovenje slovenske univerze že pripravljeno, ko je prišel ugoden političen moment: leto 1919, v novi narodni državi.

Zasluge dr. Majarona za slovensko vsenčistično v Ljubljani.

Naš poročevalec je obiskal rektorja ljubljanske univerze, profesorja g. dr. Alfreda Šerka in ga naprosil za nekaj podatkov o delu rajnega dr. Danila Majarona za slovensko univerzo. G. rektor je bil tako priazen, da je dovolil Vašemu dopisniku razgovor, v katerem je na kratko orisal delo in zasluge rajnega za našo univerzo.

Kot trd Notranjec je imel dr. Danilo Majaron tudi v svojem značaju isto potezo, kakor jo ima večina Notranjcev, namreč živlost. Zato je razumljivo, da, ko si je bil enkrat določil veliko nalogo, da bo pomagal v boju Slovincem za lastno univerzo, ni odnehal. Po dolgih letih borbe za našo univerzo je stal vedno med prvimi prvoborci in drugov, ki so mu stali ob strani. Z njegovo izvolitvijo v kranjski deželni zbor je začelo njegovo delo dobivati večji poudarek. Leta 1898 je našel v deželnem zboru vprašanje domače univerze in predlagal ustanovitev univerze v Ljubljani. S tovariši je tedaj izdal spomenico z naslovom »Za vseučilišče v Ljubljani«. S premmogimi deputacijami na Dunaju je skušal izposlovati Slovincem univerzo, vendar tedaj mačehovska Avstrija ni bila pripravljena ustreči tej tako utemeljeni želji, pač pa si je v svojih požrtvovalnih delih nakopal v avstrijski prestolnici dokaj sovražnikov in ne-naklonjenosti. Seveda je akcija za slovensko univerzo medtem rastla naprej. Prirejali so se javni shodi, na katerih je zopet z vso dušo govoril in propagiral za lastno univerzo. Kot občinski odbornik je bil tudi v vseučiliškem odboru mestne občine ljubljanske, kjer je s svojo agilitnostjo in navdušenostjo mnogo pripomogel k uspešnemu delovanju odbora. Ustanovila se je vseučiliška komisija in leta 1909 je mogel že dr. Majaron izjaviti, da se kaže na obzorju slovenska pravna fakulteta. Realizacija tega načrta je seveda zavrla svetovna vojna. S prevratom pa so se naenkrat odprle nove možnosti, da dobimo Slovenci vendar lastno univerzo. Raini je prevzel predsedstvo vseučiliške

komisije, ki je z vso naglico in s požrtvovalnostjo pripravila vse potrebno za ustanovitev ljubljanske univerze. Ni minilo še leto in že je bila poleti 1919 slovenska univerza uzakonjena. Dolgoletno njegovo delo je končno rodilo vsem Slovincem bogat sad, hkrati pa prineslo rajnemu veliko priznanje, da ni posameznika, ki bi tako veliko storil za kulturni napredek Slovencev. Pa tudi z ustanovitvijo domače univerze še ni ponehala njegova skrb zanj, saj je v začetku celo sodeloval pri delu na univerzi, kjer je bil predsednik izpraševalne komisije za pravnozgodovinski državni izpit. Vsa leta po ustanovitvi univerze je rajni zasledoval njen razvoj in skušal podpirati njene težnje in pomagati v težkočah, ki so nastajale. Velike zasluge si je pridobil pri Društvu za nabiranje univerzitetnega zaklada, kjer je bil tudi 11. marca 1928 izvoljen za predsednika. Vsi Slovenci smo priznavali velike zasluge, ki si jih je pridobil rajni za našo univerzo. Za te zasluge pa se mu je slovenska univerza ob desetletnici svojega obstoja oddolžila v znak hvalečnosti z najvišjim priznanjem in ga promovirala 22. junija 1929 za njenega prvega častnega doktorja tehničnih ved. S tem mu ni bilo dano samo najvišje odlikovanje univerze in našega najvišjega kulturnega zavoda, ampak hkrati tudi priznanje vseh Slovencev. Z njim je izgubila slovenska univerza velikega prijatelja in dobrotnika. Dal Bog, da bi tudi v bodoče imeli še mnogo takih mož, ki bi po njegovem zgledu delali in skrbeli za napredek in procvit s tolikimi žrtvami in trudom pridobljene lastne univerze!

Dr. D. Majaron kot politik

Mnogo se je dr. Majaron bavil aktivno tudi s politiko. Od 1890 do 1894 ter od 1896 do 1910 je bil občinski svetnik ljubljanski. Sodeloval je v finančnem, pravnem, šolskem odseku ter vseučiliškem odboru mestne občine. Pokazal je veliko aktivnost, ko je pogosto interveniral na Dunaju zaradi občinskih zadev in vseučilišča. Leta 1908 je bil predsednik Združenega narodnega odbora ter je s svojimi intervencijami rešil mnogo preganjanih oseb zaradi žalostnih dogodkov meseca septembra. Avstrijska uprava in domača nemškutarija sta ga močno zasovražili. 1895 je bil izvoljen v kranjski deželni zbor kot zastopnik Idrije, pozneje pa kot zastopnik Trgovske in obrtniške zbornice. V deželnem zboru je posvečal glavno delo vprašanju slovenskega vseučilišča.

Dr. Majaron — utemeljitelj slovenskega pravnega jezika

Pri borbi za pravice slovenskega jezika v sodnem, upravnem in drugem uradovanju je dr. Majaron dobro vedel, da se bo ta njegova borba uresničila le tedaj, ako bomo imeli Slovenci dobro in pravo terminologijo. Njegovo delo v tem oziru je bilo pri tem odločilno.

Predsednik odvetniške zbornice

Kot odličnega pravnika, dobrega tovariša, spretnega organizatorja in vrliga narodnjaka ga je odvetniška zbornica izvolila leta 1901 za predsednika. Predsednik zbornice je ostal ves čas, torej 30 let. Da se je ugled odvetniškega stanu tako dvignil, je predvsem zaslugi dr. Danila Majarona, ki je znal tudi marsikateri spor ali neveljnost s finim taktom likvidirati. Ob 25 letnici svojega predsedovanja odvetniški zbornici je bil odlikovan z redom Sv. Save II. razreda. Dalje je bil imenitelj reda Belega orla V. razreda.

Nepozaben, trajen bo spomin med Slovinci na dr. Majarona. Najlepši spomenik, ki si ga je mogel dr. Majaron postaviti, pa je univerza v Ljubljani, katere soustanovnik je bil on. Za vse njegovo ogromno delo, za vse njegovo življenje, ki je bila ena sama borba, smo dolžni Slovenci spominu dr. Majarona trajno hvaležnost.

Slava manom dr. Danila Majarona!

Smrt mladega dijaka pod avtomobilom

Podnart, 6. avgusta.

Včeraj popoldne se je nekaj dečkov kopalo na Posavcu v Savi, med njimi tudi 14letni Lado Ambrožič, mlad dijak iz Ljubnega na Gorenjskem. Ob pol 7 zvečer so šli domov in ko so prišli na cesto, so vprašali žensko, ki se je peljala z vozom v smeri proti Podnartu, če grede lahko na voz in ona jim je dovolila. Tako so se z vozom peljali do Sparovčove hiše, od tam gre pa steza z glavne ceste skozi gozdič proti Ljubnu, Lado je hotel ubrati najkrajšo pot, skočil je z drvečega voza čez sredo ceste na levo stran, v istem hipu pa je (pravilno) privozil avto g. Slavca, stavbenega podjetnika iz Kranja. Avto je z vso silo zadel v Ladota, ki je bil baš sredi ceste, ga zavlekel pod seboj še kakih 20 m, dokler se avto ni ustavil. Lado je bil na več mestih hudo ranjen in seveda na mestu mrtev.

Rajni Lado je bil sin rajnega Ambrožiča, klučavničarja v Ljubnem; bil je miren in ubogljiv deček in je ravno začel gimnazijo v Kranju. Ko je zvedela mati Neža, kaj se je zgodilo z njenim sinom, je bila vsa obupana, saj je bil Lado njena največja nada, pa je tako tragično moral končati svoje mlado življenje. Žalostni materi in vsej družini naše sožalje.

Griža razsaja - smrt kosi

Murska Sobota, 5. avgusta.

Nadloge, kakor je sedaj obiskala nekatere vasi, v Slovenski Krajini že dolgo ni bilo.

Pred tedni se je v Gomilicah pojavilo par slučajev griže. Dva bolnika so spravili v tukajšnjo bolnišnico, tretji je pa doma podlegel smrti. Kmalu se je bolezen razširila po vsej vasi. V bolnišnico so spet pripeljali okrog 15 bolnikov. Doma jih pa leži mnogo več. Nekateri so ozdravili, drugi podlegli smrti. Mrtvaški zvon poje dan za dnem. Včasih je kar več mrtličev. Ljudi se polašča obup.

Zadnje dni je griža zavzela večji krog. Pojavila se je tudi v sosednji vasi Brezovici. Pri nekaterih hišah je bolno vse. Tudi tam se je začel oglašati mrtvaški zvon.

V navedenih dveh vaseh divja griža vsepovek. Nekaj slučajev pa se je zasedilo tudi v Turinšču in drugih sosednjih vaseh. Smrtnih slučajev tam še ni bilo.

Okrajni zdravnik iz Dolnje Lendave je podvzel vse potrebne korake, a nadlogi zaenkrat še ni mogel zastaviti pota. Vzrok bolezni je najbrž silna suša, ki je vladala zadnji čas. Ljudstvo je mučila grozna žeja, radi tega so pili več vode, kakor navadno. Mnogo je pripomoglo k razširjenju najbrž tudi uživanje razrežlega sadja.

Kraljev teden v Ljubljani

Mestna občina ljubljanska pripravlja s sodelovanjem ljubljanskega velesejma, gledališke uprave, pevskimi in glasbenimi organizacijami, tujskoprometno zvezo in strokovnjaki slavnostni teden v Ljubljani, ki se bo vršil od 29. avgusta do 8. septembra. Ogromne predpriprave za jesenski festival so v polnem teku, festival, ki se naziva »Kraljev teden«. Največje železniške prevozne olajšave in izredno pestra in zanimiva prireditve bo ta čas privlela v Ljubljano desetstisoče tujcev iz cele države in inozemstva. Festival »Kraljev teden« bo prirejen v znamenju kulture, gospodarstva, tujskega prometa in higiene, vse pa naj bo izraz patriotizma in ljubezni Slovencev do kralja in države.

Velesejem priredi za časa »Kraljevega tedna« svojo jesensko prireditev »Ljubljana v jeseni« pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja. O pestrem sporedu bomo poročali na drugem mestu.

Javnost gotovo zanima spored jesenskega festivala:

5. septembra:

ob 7 zvečer fanfare;

ob 8 bakljada, sprevid po mestu, petje ljubljanskih zborov pred banko upravo in pred magistratom. Sodelujejo godba »Sloge«, »Zarjec«, vojaška in sokolska godba.

6. septembra:

ob 11 dopoldne: Odkritje spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju.

Ob pol 5 popoldne: Predstava »Gorenjskega slavčka« na prostem v hotelu »Tivolice«.

Ob 8 zvečer: Monstre koncert »Sloge« in »Dravec« (sto godcev na pihala — prostor še ni določen, bržčas Kongresni ali Krekov trg). Vrtini koncerti ljubljanskih moških zborov po hotelih in restavracijah v Ljubljani.

7. septembra:

Ob 10 dopoldan: Cerkevni koncert na orgle v stolnici (St. Premrli).

Ob 7 zvečer: Predstava Hofmannsthalovega misterija »Slehnernik« na Kongresnem trgu.

8. septembra:

Dopoldne: Promenadni koncerti »Sloge« in »Zarjec«.

Ob 3 popoldne: Veliki koncert združenih zborov »Pevske zveze« (2300 pevec in pevk).

Ob pol 8 zvečer: »Gorenjski slavček« na vrtu hotela »Tivolice«.

Prireditve, kakršne Ljubljana še ni videla, naj si nihče ne zamudi ogledati. O podrobnostih bomo poročali v bodoče stalno.

Od 30. avgusta do 8. septembra bo tekkel tudi film »TK Skalec«: »V kraljestvu Zlatorogac«.

Frančiškansko trimostovje v Ljubljani

Kdor hoče videti, kako bi izgledalo frančiškansko trimostovje, naj gre na stopnišče pred frančiškansko cerkvijo. Na desno stoji v glavnem že dobetonirani most, na levo pa leseno ogrodje, ki bo nosilo med delom železobetonsko konstrukcijo.

Automat za higienično serviranje kruha

Zanimiv izum Vičana Antona Križnika. — Avtomat dobil priznanje Higijenskega zavoda.

Ljubljana, 6. avgusta.

Včeraj popoldne so v Higijenskem zavodu ob navzočnosti ravnatelja dr. Pirca preizkusili avtomat, ki ga je izumil gostilničar Anton Križnik z Viča 90. Avtomat služi za higijensko serviranje kruha v gostilnah in vseh drugih javnih lokalih. G. A. Križnik dela na takem aparatu že več let, prve poskuse je že delal pred svetovno vojno. Zadnja leta pa se je z vso vnemo lotil dela. Napravil je že

povsem priporoča zlasti za deželo, kjer še zlepa ne bo mogoče misliti na dobavo kruha v vrečkah. Če bo še cena avtomatu nizka, bo gotovo z uspehom prodir v korist ljudskega zdravja.

Izumitelj je izjavil, da bo v kratkem začel izdelavo teh avtomatov in da bo skušal izdelati dva tipa. Enega iz lesa s steklenimi okenci, drugega pa iz stekla na kovinskem ogrodju. Izumitelj obljublja, da lesena naprava ne bo stala več kakor 70 Din, s čemer je gotovo, da bo prodrla. V interesu ljudskega zdravja smo te novosti izredno veseli, izumitelju pa čestitamo na uspehu!

Pristojnim oblastem v premislek

Letos se vrste požarne katastrofe kar druga za drugo v tako velikem številu, kakor jih malo-ko pomni v prejšnjih letih. Najbolj so pri tem prizadeti kmetje, saj jim navadno pogori vse, tako da zvečer ne vedo, kam bodo položili glavo k počitku. Treba pa je tudi zaščit misliti na popravilo zgorele stavbe oz. na sezidavo nove. Tu se pa začno največji križi in težave: kajti denarja — če ga sploh kaj ima — nihče nima dosti; poleg tega je pa še precej kmetov zavarovanih za prav malenkostne vsote, kar zadostuje komaj za najnujnejše potrebe.

Na drugi strani je pa znano, da dobe nekateri kmetje od banovine podpore za izboljšanje svojega gospodarstva in kmetijstva. Sicer so isti teh podpor tudi potrebni; vendar pa bi bilo veliko boljše delo, če bi se uredila pomoč v tej ali oni obliki najprej po požaru uničenim, kajti ti so pomoči res nujno in neobhodno potrebni, sami pa nimajo toliko denarnih sredstev, da bi si lahko iz svojega pomagali. Oni pa lahko nekoliko počakajo; če pa je popravilo nujno, pa tudi lažje prispevajo iz svojega, kot pa po požaru ponesrečeni. Dalje je treba vedeti, da se poletje, ki je najboljši čas za razna zidanja in popravila, bliža h koncu, zato velja: Dvakrat da, kdor hitro da. — Sicer pa to ne velja samo za podpore, ki jih uživajo kmetje, ampak ravno tako tudi za vse one, ki jih dobe različne druge osebe in ustanove. Vsakdo naj ima malo humanitarne čuta v sebi, pa bo stvar razumljiva.

Novo mesto

Pevsko društvo »Gorjanci« izvaja v soboto, 8. avgusta ob 20. v novi dvorani Prosvetnega doma pevsko igro v treh dejanjih »Komposteljski romarji« (Tajda). Ta igra, spisana po besedilu dr. Preglja, se uprizar v proslavo 80-letnice novomeškega rojaka g. p. H. Sattnerja. Za igro vlada veliko zanimanje.

Nesreča pri delu. V torek je delal na stavbi hotela Union 17-letni Vinko Jenko, vajenec klepalskega podjetja Andrej Agnitsch. Talil je neko gorljivo snov lesa-cement. Snov se je vnela, fant pa je hotel ogenj udušiti s strešno lepenco. Toda ni se mu poročilo. Plamen je udaril vanj ter mu zapalil obleko, ki je prišla na njem goreti. Njegov tovariš Feliks Travnik je opazil kritični položaj, hitro pograbil škaf z vodo ter ga oblił. Kljub temu pa je Jenko dobil težje opekline po rokah in telesu, zlasti pa po trebuhu.

Vrtiček v kotu pri kavarni Smola, ki ga je zgradilo in uredilo naše Olepševalno društvo je ves v cvetju. — Le nekaj ga kazi — visoke solničnice, ki so nasajene ob ograji krog in krog tako, da skoro popolnoma zakrivajo drugo lepše cvetje. — Veliko lepše bi bilo, da bi društvo nasadilo ob ograji neke vrste srbsko ovijalko, ki je močno slična našemu fižolu, pa ima krasno cvetje.

Ljubljana

Mesarji znajo računati . . .

Ljubljana, 6. avgusta.

Splošno odobravanje, ki ga je izževal naš članek pred 2 tedna o zaslužkih mesarjev in bedi ljudstva, je prisilil tudi ljubljanske mesarje, da so nekaj dni nato znižali cene mesa v Ljubljani. Torej so mesarji čakali lepo na proteste javnosti, da se jim je zbudila vest. Prekomerne dobičke, ki so jih imeli poprej, pa so seveda spravili v svoje žepce. Že v nedeljo smo poudarili, da je bilo znižanje cen v Ljubljani premalen kos in da so ostali dobički mesarjev še vedno mnogo previsoki.

Silen vtis in ogorčenje, ki je nastalo med vsem prebivalstvom, pa so skušali mesarji nekoliko ublažiti z lasno kalkulacijo, za katero so našli gostoljubje v »Slovenskem Narodcu« od 5. avgusta. Lepo poezijo, ki so jo mesarji s tem svojim člankom pokazali, je treba res priznati, ampak vse njihove trditve so zgolj le poezija in daleč proč od dejstva. Ni nam znano, če je kdo verjel mesarjem, najbrž jih ni bilo dosti takih lahkovernežev, vendar so pa imeli mesarji s tem svojim člankom smolo, kakaj istega dne, v sredo dne 5. julija, ko je zagovor mesarjev izšel, se je vršil v Ljubljani tudi živinski sejem. »Slovenski Narod« naj bi bil vreden in bi poleg cen, ki jih navajajo v njegovih stolpcih mesarji za klavno živino, navedel tudi uradne podatke o cenah istega dne na sejmišču v Ljubljani. Mi smo si ta živinski sejem ogledali in se prepričali o cenah. Te pa se znatno razlikujejo od cen klavne živine, kakor jih navajajo mesarji. Že to jemlje člankom mesarjev vsako verodostojnost, kaj šele drugi podatki, ki jih navaža.

Takele kalkulacije, kakor so jih priobčili mesarji, so res nekaj zanimivega. Pred časom se je vršila na banki upravi anketa, ali naj se cene kruha znižajo od 5 na 4 Din. Zastopniki pekov so se seveda branili proti temu in so predložili kalkulacijo, po kateri bi peka 100 kg kruha veljala približno 750 Din. Tedaj se je oglašil zastopnik neke zainteresirane oblasti in je dejal: »Potemtakem je pa sploh nesmiselno razgovarjati se o znižanju cen kruha, če velja 1 kg kruha peka samega 7,50 Din. Potem višajmo cene kruha na 8 Din za kg. Saj peki tudi ne morejo živeti od izgube!« Zastopniki pekov pa so tedaj umolknili. Približno taka, kakor tedanja kalkulacija pekov, je tudi sedanja kalkulacija, ki so jo v javnost lansirali mesarji. Ali se ne bi mogli mesarji na podlagi te kalkulacije sklicevati na to, da cene mesa višajmo, ne pa znižajo? Tega zahtevati si pa menda tudi mesarji ne bi upali, čeprav bi bili na podlagi te svoje »kalkulacije« upravičeni?

Mesarji trdijo, da je cena vola 1. 7,25 Din. Včeraj pa sta bila na sejmišču prodana samo dva kapitalna vola po ceni nad 7 Din. Bila pa sta to taka vola, da pridejo taki voli le redkokdaj na ljubljansko sejmišče. Voli, ki so bili označeni za prvo vrsto in ki dajejo meso 1. vrste, so se povprečno prodajali po ceni 5,50 do 7 Din. Omenjena vola bosta dala gotovo do 60% mesa (ne pa 48%, kakor trdijo mesarji). Zato sta bila prodana tudi po tej, za današnje čase izredno redki ceni. Na ljubljanskem sejmišču je mogel včeraj mesar kupiti tudi vola II. po 4,50 Din. Nesmiselno je postavljati redko izjemno ceno za vse prvovrstne živali. Mesarji so računali v svojo kalkulacijo tudi to, da kupijo vole na deželi in da jih precej stane prevoz. Videli pa smo, da jih lahko kupijo mnogo ceneje v Ljubljani in odpadejo potem vsi stroški prevoza. Debelo so se torej mesarji zmotili.

Znano je, da prodajajo mesarji meso bolnišnici po ceni 13 za kg. To mora biti pa prvovrstno meso od prvovrstnih volov. Vsaj tako do-

bro, kakor ono, ki ga prodajajo na ljubljanskem trgu po 17 Din! Računajmo le po »Slovenskem Narodcu« objavljenem računu: Od 650 kg težkega vola dobe, kakor pravijo mesarji, 312 kg mesa. Nakupna cena za tega vola znaša, kakor pravijo, 4,712 Din. Za meso računajo: 312 kg po 13 Din, to znese 4.056 Din; mesar proda torej 1. vola bolnišnici za 656 Din ceneje, kakor ga kupi sam. Ubogi mesarji, ki imajo pri enem volu kar 656 Din zgube. Kje so potem še drugi stroški? Točno po kalkulaciji mesarjev. In mesarji se pri vsem tem med seboj kar pulijo, da bi si pridobili bolnišnico za odjemalko svojega blaga — in da bi torej imeli čimveč izgube. Poudarjamo pa, da je pogodba med mesarji in bolnišnico sklenjena tako, da lahko ena ali druga stranka vsak čas poljubno odpove. In vendar noben mesar ne odpove dobave bolnišnici, čeprav ima toliko izgube! Sploh je čudno, da je tako velika razlika med tržnimi cenami na ljubljanskem trgu in pa med cenami, ki jih plačuje bolnišnica za prvovrstno blago. Predaleč bi nas dovedlo pobiranje nadaljnjih nesmiselnih kalkulovalov mesarjev. Na enem samem primeru, na katerega se mesarji najbolj sklicujejo, smo dokazali, na kakšen način mesarji računajo. Za teleta na primer navajajo mesarji, da jih kupujejo po 10,50 kg. Natančno pa vemo za primere, ko so mesarji na deželi kupovali teleta celo po 5 Din kg in se ceneje. Da so cene, ki jih mesarji navajajo za prašiče 9—11 Din za kg žive teže znatno previsoke, to je jasno. Saj je kar čudno, da mesarji sploh še žive, ko delajo s tako velikimi izgubami. Mora biti že precej dober in velik mesar, ki zakolje recimo tedensko 2 vola, 1 prvovrstnega in 1 drugovrstnega, 1 teleta in 2 prašiča, 1 hrvaškega in 1 domačega. Mesarji, ki toliko zakoljejo, torej pet repov, so v Ljubljani največji. In veste, koliko ima tak velemesar čistega dobička pri vsej tej veliki prodaji? Natančno po »Narodcu« računano 423,12 Din tedensko. In od tega mora plačevati tak velemesar še pomočnika, plačevati davke, kriti vse posredne stroške itd. Ali niso mesarji potem res reveži?

Pa pustimo ironijo na stran. Toda taki so računi mesarjev. Zato so povsem neresni. Mesarji niso s tem, da so znižali cene mesa za 1 Din, prav nič izgubili, nasprotno, ker so znižali cene za malenkost v Ljubljani, so pričeli še bolj pritiskati na uboga kmeta in se sklicevati ravno na to, da so tudi oni znižali cene mesa. Zato je nujno potrebno, da banka uprava uveljavi takozvani celjski ključ. Ta celjski ključ za konsumente ni najbolj ugoden, je pa vsaj nekoliko pravičen. V okrožju bivše mariborske oblasti so mesarji prodajali po tem ključu od leta 1923 do 1930. Zakaj se torej mesarji tako boje celjskega ključa, po katerem naj bi se ravnala vsa tržna oblastva? Celjski ključ bi v odstotkih uravnaval razmerje med živo težo in ceno mesa. To razmerje bi naj bilo stalno in bi zaradi tega mesar izgubil vsak interes izkoriščati kmeta, ker bi vedel, da bi z umetnim zniževanjem cen živi teži, kakor se to dogaja sedaj, ne pridobil prav nič, ker bi moral sorazmerno doli tudi s cenami mesa. Naj banka uprava pooblasti kakšnega strokovnjaka! Morda se bo le dobil kakšen, ki se ne bo bal mesarjev in bo napravil pravičen ključ, vsaj tako dobrega, kakor je bil celjski, ki so ga sestavili mesarji sami. Vsi stanovi trpe sedaj veliko stisko, mesarji pa naj si dajo vendar enkrat dopovedati, da v časih najhujših stisk ne morejo imeti tako velikih dobičkov, kakor so jih v časih dobrih konjunktur. Še enkrat apeliramo na banko upravo: Dajte nam celjski ključ, ki bo onemogočil pretirano izkoriščanje kmeta in konsumenta ter bo uravnesil dobičke posredniku.

V poletni vročini kuhaite s plinom!

Kuhinja ostane hladna, ne nadlegujejo Vas muhe kuha je prijetna in poceni

pa ostanete na kupu in čakajo, kdaj se jih bo kdo usmilil. Mislim, da bi se že dalo ugotoviti, čigav je pravzaprav ta svet, ki se ga vsak brani. Mislim, da plačujemo mi iste davke kakor oni, katerim se ulice vsak dan snajajo. Ne čudim se, da se inteligenci seli proč iz te umazane kolodvorske vasi. V kolegij zahajajo vsaki dan tuji, a dvomim pa, da bodo imeli našo zapuščeno ulico v lepem spominu. Pričakujem, da bo naš mestni magistrat pogledal malo v našo ulico ter sam uvidel potrebo, da se našo ulico tlakuje s kockami, če že ne radi nas, vsaj radi tujcev.

Hišni posestnik v Kolodvorski ulici.

Številne nesreče. V sredo zvečer je hud pes povzročil na Šmartinski cesti resno nesrečo. 23letna služkinja, Marija Veselova, pri mesarju Josipu Kebru je spravljala domačega psa čuvaja v supu. Ta pes je na tuje ljudi zelo hud, domačin pa ne napravi nič hudega. Snoči je bil pa razdražen ter se je pogajal v služkinjo Marijo Veselovo ter jo zelo resno ogrižal po obeh rokah. Dekleta so v bolnišnici cepili zaradi event. stekline, pes pa je pregledal živinozdravnik. V livarni na Gameljnah se je ponesrečil 23letni delavec Leopold Pestotnik iz Gmajne 8 pri Črnučah. Vival je razbeljeno železo, ki se mu je zilo na levo roko in ga obutno rani. — V sredo popoldne je v Zgor. in Benici pri Kranju obirala hruske 21letna natakara Angela Rombo. Padla je pri tem s hruske in si zlomila desno nogo. — 8 mesecev stari Marjan Grojček, sinček tesarja iz Stožice 111, je doma ležal v otroškem vozičku. Ko se je zbudil, se je skobacal iz vozička in padel na tla. Ranil se je na desnem očesu. — Vsi 4 ponesrečenci se zdravijo sedaj v bolnišnici.

Nočno službo imata lekarni mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

Semič

Prostov. gasilno društvo v Semiču priredi v nedeljo, dne 9. t. m. zlet na Smuk, ob priliki »žeganjca na Smuku. Gora Smuk je kaj priljubljena izletna točka turistov in ljubiteljev narave ter staroznana romarska pot, katero posejajo bližnji in daljni izletniki ob času »žeganjca«. Popotniku se odpre z vrha gore celotna panorama Bele krajine in velik del Hrvaške, opasane s srebrnim pasom reke Kolpe. Na drugi strani se odpre razgled po Dolenjski. Poleg staroznane romarske cerkve se nahajajo razvaline gradu Smuka. Pod košatimi lipami in starim grajskim drevjem bo auditno društvo dobro kapljico in tople prizgrike po zmeranih cenah. Za izletnike Dolenjske prihaja v poštev izhodna postaja Rožni dol-Pribežje, odkoder je pol ure hoda do vrha.

Maribor

Inspektor ministrstva za gozdove in rudnike ing. Jovan Kraljevič je prisel v Maribor. Ogledal si je tukajšnji muzej ter se o vzorno urejenem muzeju zelo pohvalno izrazil. Opazil je takoj pomanjkanje prostorov ter izrazil svoje mnenje, da bi se v vsakem drugem mestu našli primernejši prostori za muzej. Obenem se je ukrenilo vse potrebno za čim ožje sodelovanje med mariborskim Muzejskim društvom in novim muzejem za gozdarstvo v Belgradu.

Duhovne vaje za duhovnike lavantinske škofije so se vršile v tukajšnjem dijaškem samskišču od 3. do 7. avgusta. Davi je bil sklep. Duhovnih vaj, ki jih je vodil jezuit p. Šane iz Sarajeva, se je udeležilo 42 duhovnikov, med njimi pomožni škof dr. Ivan Tomažič.

Slovesno razvite prvega strelskega praporja bo v nedeljo, dne 9. t. m. ob priliki svečane otvoritve strelišča v Hotinji vasi; razvite in blagoslovitve navedenega praporja, ki je prvi v področju izredno agilne mariborske oblastne strelske družine, se vrši pod pokroviteljstvom bana dr. D. Marušića.

Brez programa bo mariborski sport to nedeljo; na zelenem polju nič, tenis nič, od drugih sportnih panog nič.

Mariborski strelci se udeležijo nedeljskega slavlja v Hotinji vasi; zato ne bo običajnega streljanja na ravnjavskih strelišču.

Na tukajšnji drž. klasični gimnaziji bodo popravni, dopolnilni, razredni in tečajni izpiti od 2. septembra dalje; za vse se je treba prijaviti pri ravnateljstvu pisмено do 20. avgusta t. l. Razpored teh izpitov se bo po izvršenih prijavitvah od 25. avgusta dalje razglasil v gimnazijski veži na oglasni tabli.

Kapucinski konvikt v Studeneh. Vodstvo sporoča, da se sprejme v omenjeni zavod le še omejeno število dijakov, ki so zdravi, pošteni, nadarjeni in so dovršili prejšnji razred z odličnim ali prav dobrim uspehom ter čutijo v sebi samostanski poklic za kapucinski red. Denarni mesečni prispevki zmerni. Prošnje je nasloviti na zavodovo vodstvo.

Težke gospodarske razmere v Slovenskih gorah. Okoliško ljudstvo živi v težkih razmerah; kmetje si pomagajo z domačim zakolom in prodajo mesa po osem dinarjev. Vino po 6, 5, 4 in celo manj liter. Komaj gre s križem tekočih stroškov. Na mariborski trg morajo pripeljati par vozov blaga, da si lahko kupijo nekaj kave in sladkorja.

Smrt starega Mariborčana. V visoki starosti 80 let je umrl eden najstarejših Mariborčanov tesar Matija Pavalec, stanujoč na Meljski cesti 57. Pogreb pokojnika bo jutri ob 16 iz mestne mrtvašnice na frančiškansko pokopališče. Blagemu rajnkemu bodi zemljica lahka, težko prizadetim žalostnim naše iskreno sožalje!

Iz noči v noč... se ponavljajo v Mariboru in okolici vlomi; navzile temu, da so se za Magerlom že davno spustila težka vrata »hotela Hohnjeec. Mora biti še druge nevarne svedrovalci, ki nadlegujejo in vznemirja mariborsko prebivalstvo izkoriščajoč ugodno konjunkturo, ko se imovitejši meščani nabajajo na letovišču. V noči na četrtek

Celje

Pogreb g. Janka Lesničarja. Truplo rajnega ravnatelja oblastne zadruge za poljedelski kredit v Cupriji g. Lesničarja, ki je postal žrtev atentata na brzovalnik v Zemunu, je bilo prepeljano sinoči iz Belgrada v Celje. Pogreb se vrši danes ob 5. uri popoldne iz Zvezne tiskarne na okoliško pokopališče.

Osebnost. G. dr. Milan Senkovič, politično upravni pripravnik pri banki upravi v Ljubljani je dodeljen začasno k okrajnemu načelstvu v Celju.

Smrtna kosa. V javni bolnišnici v Celju je umrl 6. t. m. Zupane Jože, 27 letni sin krojača iz Vrba pri Zalcu. Naj v miru počiva!

Čudno postopanje. V sredo zvečer je bil alarmiran rešilni voz, da je na osebnem vlaku, ki prihaja ob 8.21 zvečer v Celje, neko dekle v nezavesti, ki jo bo treba prepeljati v bolnišnico. Rešilni voz se je po svoji dolžnosti odzval pozivu in odhitel na postajo po pacientko. Med prevozom od postaje do bolnišnice pa je dobila živčni napad in je tako vpila in se branila prevoza, da je izgledalo, kot da je zblaznela. Ko je privozil avto v bolnišnico, slučajno ni bilo nobenega zdravnika v bolnišnici. Oni, ki prevzema bolnike, pa se je branil sprejeti dekleta, češ da blaznih bolnišnica ne more prevzeti in šele po dolgem prekanjanju se je posrečilo osebi rešilnega voza pregovoriti dežurnega, da je dovolil sprejem pacientke. K temu moramo pripomniti, da je tako postopanje vsekakor zelo čudno; kajli od rešilnega oseba se vendar ne more zahtevati, da bi znalo vsak primer reševanja presoditi glede njegove medicinske kvalifikacije, ali je n. pr. bolnik kot v navedenem primeru blazen ali ima živčen napad ali pa se je morda njegovo divjanje samo posledica hude vročine in ali ga je treba odpeljati v bolnišnico ali pa na opazovalnico v Ljubljano ali kam drugam. Enako mora reševalno osebo poslušati razne običaje glede prevoza pijanih ljudi. Mar ni pijan človek tudi nekako bolan ali pa tudi ni mogoče, da bi bil pijanec, ki obleži na cesti, že z alkoholom zastrupljen, tako da je potrebna čim hitrejša zdravniška pomoč. Mislimo, da zasluži nesebično delovanje reševalnega društva vsaj toliko priznanja, da bi mu šla vsaj merodajni faktorji na roko, ne pa da mu še mečejo polena pod noge.

Krajevni odbor združenja vojnih invalidov v Celju je leta 1929 nabavil nov 4-čevni invalidoprat v razvedrilo svojim tovarišem, ki so kot vojne žrtve hromi na telesu, a sveži na duhu bili vezani na postelje. Vred razpustitve invalidskega doma v Celju je ostal ta invalidoprat na razpolago in bi se isti oddal pod ugodnimi pogoji. Interesenti naj se tozadevno obrnejo na naše tajništvo v Celju, ki daje tozadevna pojasnila. — Tajnik Kovac.

Konjice

Napad na cesti. Preteklo nedeljo ponoči se je vračala neka družba domov v Loče. Udeležila se je veselice nekega društva v Zrečah in je bila zelo razigrana. Ko ji je prišel nasproti neki fant, so nekateri izmed te družbe meni nič tebi nič poskakali iz voza, na katerem so se peljali, in brez vsakega povoda napadli mimoidočega fanta. Fant se je k sreči napadalcem iztrgal in jim ušel. Kolikor smo slišali, bi s celo stvarjo imelo opravka še orožništvo, kar članom dotične družbe gotovo ne bo všeč, še manj pa v čast. O poteku preiskave pa še bomo poročali.

Vlomiti so skušali trije zlikovci v trgovino gosp. Vrhovška. Prepili so že ključavnico, ko je nekdo zaslišal čuden ropot in pogledal skozi okno prvega nadstropja. Tatovi so ga zapazili in nato zbežali v temno noč. Toda njihov beg jim ne bo veliko koristil, ker jih je dotični opazovalec spoznal.

so zopet udrli v stanovanje carinika Vasilja Liziča v Tomšičevi 30 ter odnesli raznih predmetov, predvsem čevlje in jastvine v skupni vrednosti okoli 500 dinarjev.

Kako je bilo. Z ozirom na včeraj objavljeno oblico o skrivnostni smrti kleparja Karla Loblja bi naknadno še dodali sledeče: Do prepira med Loblom in Ulblom je prišlo radi tega, ker je Ulbl, ki je kot agent nameščen pri kmetijskem izvoznem društvu v Račjem, zahteval od Loblja, ki je bil predsednik navedenega društva, svojo zasluženno mezdno, ki mu je Lobl ni hotel izplačati. Nato je prišlo do dogodka, o katerem smo včeraj poročali. Pri obdukciji — v komisiji — so bili ss. Kramer, sodni izvedenec dr. Zorjan in dr. pravdnik dr. Dev. se je ugotovilo sledeče: Poškodba, ki jo je zadobil pokojni Lobl je bila sama na sebi težka telesna poškodba, ki povzroča pri zdravih ljudeh le redkokdaj smrt; pokojni pa je bil, sodeč po notranjih organih, alkoholik in je radi manjše odpornosti celotnega organizma ob taknih poškodbah nastopila smrt. Tudi je podal sodni izvedenec svoje mišljenje, da bi bila morebitna zdravniška pomoč po poškodbi ne mogla pokojnemu Loblju rešiti življenja.

Mariborske mesne cene so se obravnavale na seji mestnega tržnega odseka v sredo zvečer. Vendar se niso storili nobeni končni zaključki. Navedene cene se bodo nadalje obravnavale na prihodnji seji tržnega odseka.

Mariborska javna varnost. Črno na belem je stalo včeraj v policijskih bukvah: dve spremembi naslova (Ključavničarska 2!), 12 prijav in 6 poročil.

V naši podružnici na Aleksandrovi cesti 6 (Prosvetna knjižnica) lahko opravite vse posle, ki spadajo v delokrog uprave. Uradne ure vsak dan od 8—12 in od 15—18.

Od takrat, ko je strmo glavilo na Fali 12 delavcev v Dravo, se je zdravstveno stanje 70 letnega delavca Antona Koprivnika, ki se je bil takrat tudi rešil iz usodnega obema dravskih valov, vsebolj slabšalo, dokler ni starček postal za delo nesposoben. Usoda tolikorih je doletela tudi njega; te dni so ga prepeljali v njegovo domovinsko občino Padeški vrh pri Konjicah. Čemu imamo hiralnice?

Na šentpeterski cesti se je ponesrečil 33-letni delavec Franc Toplak; padel je s kolesa ter si strl levo roko in zadobil obšutne poškodbe na glavi. Zdravijo ga v mariborski splošni bolnišnici.

Na posledičah zastrupljenja je umrl 9 letni sin sprevodnika drž. železnice Friderik Šlik. Pokopali ga bodo v soboto ob pol 16 iz mrtvašnice na frančiškansko pokopališče.

V cirkularno je prišel z levo roko 51 letni šolski upravitelj Anton Mušič iz Hoč. Porezalo mu je vse štiri prste. Prepeljali so ga v mariborsko splošno bolnišnico.

V delavnicah drž. železnice se je ponesrečil kovač Avgust Lešnik, stanujoč v Studeneh v Krokovi ulici. Pri lomljenju železa mu je spodrslil nastavek in mu je hudo razmesarilo levo nogo nad kolonom. Moštvo mariborskega reševalnega oddelka je ponesrečenca prepeljalo v mariborsko splošno bolnišnico.

Kranj

Nepotrebno cepljenje sil. Na lepah, ki so napeljeni na reklamnih deskah po Kranju, beremo, da priredijo v nedeljo dne 9. avgusta svoje veselice »Delavsko podporno društvo« na Laborah, »Zarja« društvo Primorcev pri Graiserju in Primskovem in restavracija »Slavec« in Struženem. Če že slednjo prireditev abstrahiramo, moramo pa reči za prvi dve društvu, da je nesmisel, da dvoje društev, ki imata namen podpirati brezposelne in pomoči potrebne, naenkrat priredi svojo veselico. Mislimo, da bi se v teh stvareh med društvi lahko dosegel sporazum glede enotnega nastopa. Pomoči potrebni so naši brezposelni delavci, potrebni tudi Primorci, ki so pribežali v Kranj, če pa se z neke strani skuša ljudi pripravljati v tem smislu, da naj ob priliki cvečnega dne »Delavskega podpornega društva« porečejo proslilec: Smo dali za »Zarjo«, je to vse obsojdo vredno dejanje. Jasnost v pojmovanju pa bodi vsem kategorični imperativ.

Ljudske kuhinje. Spremljajoč faktor kranjske industrije, ki se je tako močno razvila in narasla v zadnjem desetletju, so tudi številne ljudske kuhinje. Delavstvo kranjskih tovarov, v kolikor se rekrutira iz bližnje okolice, se v precejšnji meri hrani doma, precej obiskovalcev imajo tudi gostilne, največ pa seveda ljudske kuhinje. Poleg delavstva iz tovarov pa je tudi precej uradnikov, trgovskega in obrtnega osebja in dijakov, katerih veliko število obiskuje ljudske kuhinje. Najstarejša ljudska kuhinja je »Izkuh Jakofčič«. Leta 1900 je lanko leto umrla g. Jakofčičeva pretvorila na prigovor pokojnega zdravnika g. dr. Savnika svojo gostilno v izkuh, kjer naj bi imela svoj sedež »Dijaška kuhinja«. To stanje je ostalo do danes. Trenutno ima Jakofčičeva kuhinja okrog 40 abonementov, v šolskem letu 1930-31 jo je obiskovalo 21 gimnazijskih dijakov in 7 dijakov tekstilne šole. Po smrti g. Jakofčičeve vodita kuhinjo sestre Marija in Tončka Jakofčič.

Kje se Kranjanci sedaj kopelijo? K včerašnji notici smo opozorili na velik nedostatek, ker Kranj manjka tako potrebne kopališče. Letošnji vroči dnevi silijo ljudi, da pohite k vodi. — Kopanje se v Kranju vrši v treh smereh. Najstarejše kopališče — če se sme tako imenovati — se nahaja pod Fockovo tovarno ob Hujanski brvi na Kokri. Ugodna lastnost tega kopališča je edino ta, da je sredi mesta, torej zelo blizu za one, ki nimajo mnogo časa. Odbijajoče, direktno prepoved izjavljajo pa je dejstvo, da je Kokra tu polna nesnage, ker so severno od kopališča napeljeni vanjo kanali, po katerih se izteka fekalije. Prav tako prihaja iz več tovarov v Kokro polno nesnage in različnih smrdljivih odpadkov, tako da je Kokra tu kar nasičena razne nesnage. Čudno je res, da higienska oblast sploh pusti kopati se v taki vodi, kjer so že mnogi iztaknili grde kožne bolezni. Nedostatek tega kopališča je tudi, ker ima premalo solica, proda in sipe ter sploh to ni teren za kopališče. Kabine so pa še bolj izpredoptone dobe. — Resume izvajanja je ta, da to kopališče danes absolutno ne odgovarja svojem namenu, ter bi prej pričakovali, da se bo sploh opustilo.

Dolenji Logatec

Godba prosv. društva priredi v soboto, dne 8. avgusta 1931 ob pol 9 zvečer na običajnem prostoru prvi promenadni koncert s peštrm sporedom. Godba priredi koncert po lastni inicijativi in ne na pobudo morebitnih članov v časopisih. Koncert bi priredila že preteklo soboto, toda bila je zaposlena pri vrtni veselici prihodnjega dne. Upamo, da bo godba dobila mnogo hvaležnih poslušalcev in je pripravljena prejeti večkrat podobne koncerte, ako se ji zagotovi od gotove strani gmotna pomoč.

Kaj pravite?

Gospod urednik! Nič novega ne bom povedal, kakor to, da se neprestano množe tožbe strank, ki iščejo stanovanja, pa jih kratkoročno zavrnejo, ko poveljo, da imajo več otrok. »Hočemo mirno stranjo brez otrok.« Tako se izgovarjajo celo nekateri taki posestniki, ki bi od njih tega ne pričakovali.

Za božjo voljo! Ali smo res že tako zabredli v nekrščansko pojmovanje zakona in zakonskih dolžnosti, da se na ta način, četudi indirektno, podpira zločinstvo v zakonskem življenju? Ali ni enoborbišča krivica, če se morajo odnehati v odstopi proslavne stanovanja, pošten zakonec, ki se žrtuje za svoje otročije in trudi, da jih lepo vzgoji, ko bi moral za svojo vestnost kot družinski oče dobiti še priznanje! Prav zato, ker je oče številne družine, bi mu tako vsaj nekoliko olajšali nelahko breme.

Grda samopasnost, nekulturne čin moramo imenovati tako nečloveško početje, saj se še živali, ki ima mladice, usmilimo in ji skušamo pomagati. Ali se taki žalostni — ne »beati possidentes« — ki vidijo samo sebe, ne boje, da bi se mogla njih kričevnost bržkone maščevati? Ali nimajo nič sočutja do nečutih, nedolžnih otrok?!

Gospod urednik! Kaj bi se v tem oziru moglo storiti, da se obrne na bolje? Zgledali ste se že opet, pa se bo še treba, še bo treba zbirati rešil brezsrčnosti; če pa veste za izdaten pomoček, na dan z njim!

Počitniški shodi SDZ

V Nazarju.

V dneh od 28.—31. julija je Slovenska dijaška zveza tretjič zborovala v Nazarju. Ta lepi romarski savinjski kraj je s svojo privlačnostjo, ki se ji pridružuje še izredna dobrostnost domačinov, v tretje pritegnila lepo število udeležencev iz vseh naših dijaških. Za lani je SDZ ločila lantovsko počitniško zborovanje od dekliškega, ki se vrši zdaj leto za letom ločeno (tako lani na Sv. Planini nad Trbovljami, letos v Sevnici).

29. julija je bil socialen dan s temo: »Preznanje družbe v smislu katoliške akcije«, ki jo je z velikim uspehom razvil novomestnik g. Potek. Razvila se je nad vse živahna debata, ki je pokazala, kako živo se zanima naš študent za peče socialna vprašanja, ki zahtevajo in bodo še tudi v bližnji bodočnosti zahtevala zadostne rešitve. — Popoldne je bil na vrsti še tudi referat: »O poklicih«, ki ga je na splošno zadovoljstvo podal g. prof. M. Miklavčič. — Zvečer razgovor o svetovnem gospodarstvu pozno v noč.

Naslednji dan, 30. julij je bil na vrsti referat: »Tujina — domovina in inteligent«, ki ga je podal predsednik SDZ dipl. phil. E. Bojc, na kar se je razvil živ razgovor in se nadaljeval še popoldne. Ta dan pa je bil za nas še posebno vesel, ker nas je obiskal prevz. nadškof g. dr. B. Jeglič iz Gornjega grada. Že ob 7 jutraj je bila v romarski cerkvi na nazarskem griču sveta maša z nagovorom prevzvišenega nadškofa. Potem pa se je ob 9 pričelo zborovanje na prostem ob njegovi navzočnosti. Prevzvišeni g. nadškof Jeglič je ostal med nami do 11 in pazno poslušal predavatelja izvajanja in razgovor. Popoldne je bilo časa za kopanje v bližnji Dreti in za izlete v okolico dovoli. Ob 4 smo nadaljevali z razgovorom predvsem o organizaciji SDZ. Po 6 je predsednik SDZ E. Bojc, ki je zborovanje vodil, razgovor zaključil in izrazil željo, da bi se naše skupnostno gibanje nikdar ne ustavilo, ampak še krepilo iz leta v leto. Fantje so nato odhiteli nakladati les za večerni, poslovični kres.

O mraku je pod zvezdnatim nebeskom znova zagorel nazarski kres in vzplamteval visoko proti nebu, in naznanjal, da je zbrana ob njem slovenska študentska mladina, ki je pravkar završila svoje pomembno zborovanje. Domačini, že navajeni na tak naš kres, so prihiteli številno, da prisluškujejo besedi in pesmi ob njem. Pozno je bilo že, ko smo se ob ugašajočem kresu podali k počitku. Nazarski kres naj ostane v nas večen simbol naše skupnosti!

Naj velja ob koncu naša srčna študentska zahvala vsem domačinom, ki so s svojo pomočjo, dobrotnostjo in prijaznostjo pripomogli, da tudi z gmojne strani ni bilo nikakih zaprek. Predvsem naša iskrena hvala bilističkanemu samostanu, g. inženirju A. Zumru, Turnškovim in Remičevim, Otičevim, Kulterovim, g. župniku iz Mozirja in tamkajšnji Posojilnici in hranilnici, a končno tudi drugim dobrim domačinom, ki so nam kakorkoli postregli in nas lepo sprejeli. Bog bo poplačal!

V Sevnici.

35 deklet se je odzvalo klicu in prišlo v Sevnico, da se tam pomeni o najaktualnejših vprašanjih naših dni. Prvi dan smo pri Sv. Roku, prijaznem bližnjem griču pričele z molitvijo pri sv. maši. Ob referatu o samoizobrazbi smo se navdušile za vse lepo, kar dviga duha in udara pot duhovnosti v nas (lepa knjiga, pesem, umetnost sploh). Še potovanje, telesno vzgojo, znanstveni studij, delo doma, zasledovanje dogodkov in versko življenje smo vzele v pretes in našle kot pripomočke, vire in vplive za našo samoizobrazbo. Popoldne smo bile v gosteh pri dobri in nad vse postrežljivi gospe Ivanka Blaznik. Ves popoldan pa smo posvetile cirilometodijski ideji kot posebni naši nalogi v okviru časovne kulturne problematike slovanstva sploh. Ob kresu smo še prepevale narodne pesmi in že smo se morale vrniti v Sevnico. — Naslednje jutro smo se odpravile na Grško goro. Po zopetnem priporočilu Bogu za pomoč smo pričele. Sledile smo dr. Canjkarjevemu izvajanju in njegovim navodilom o praktični vernosti. Prešle smo na socialno in karitativno udejstvovanje. Dijakinji se nudi zlasti po mestih dovolj prilike, da se udeležujejo na zvečajem, od nas praktičnih katoličank mnogo zahtevajočem in nikdar dovolj zadostnem karitativnem polju. Ta dan smo bile pogoščene pri g. Vertovsku prav po znani slovanski navadi. — Zadnji dan smo pričele z recitiranjem sv. maši in skupnim sv. obhajilom. Še referat o ženskem gibanju v razmerju do dijakinje in zaključili so bili naši dnevi.

Nad vse postrežljive in dobre dame v Sevnici so skrbele, da smo se čutile kakor doma in da nam je bilo slovo kar težko. Veliko zahvalo dolgujemo gđm. dr. Jesenkovi, Verbičevi, Šetiničevi ter gđc. Kajfeževi in vsem, ki so pomagale. — Iskrena naša zahvala predvsem še g. dr. Jesenku in g. kaplanu Lesjaku za vso pomoč in naklonjenost. Vsem domačinom, ki so s svojo darežljivostjo in gostoljubnostjo napravili naše bivanje v Sevnici za čas našega tamkajšnjega zborovanja res prijetno, naj velja naš iskren Bog plačal!

Ni brez velikega pomena, če se okrog 100 naših dijakov in dijakinji zbira leto za letom na počitniških zborovanjih SDZ in študira tudi čisto konkretna vprašanja, o katerih šola navadno malo ve in pove. Tu se stvarjajo znanja med našo mlado inteligencijo, tu se krešijo in bistre misli, zasekavajo smeri našemu skupnostnemu udejstvovanju. Zakaj vedno se moramo zavedati: Ena družina smo, en cilj je pred nami, družni nas ena pot, en čas in kraj, iste naloge in tudi ista odgovornost pred bodočnostjo in Bogom, ki nam jo nalaga poslanstvo našega naroda.

Dnevna kronika

Koledar

Petek, 7. avgusta: Kajetan, spoznavalec; Donat, škof mučenec.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl g. Jože Svoljšak, posestnik na Strmi poti št. 6. Dosegel je starost 74 let. Blagi rajnik je bil izredno delaven in priden ter odločno krščanski mož. Kdor ga je spoznal, ga je vzljubil. Zato je imel mnogo prijateljev, sovražnika pa nobenega. S ponosom je rad povedal, da je bil v ljudski soli sošolec mariborskega knezoškola dr. Karolina in ljubljanskega prošta g. Kalana. Dobremu možu blag spomin! Žalujemo naše iskreno sožalje!

† V Dragatušu je umrl v torek 4. t. m. zvečer tamošnji šolski upravitelj g. Ferdinand Podržaj iz znane krščanske obitelji v Ljubljani v starosti 36 let. Zapušča ženo in 9 letno hčerko; Sletni nadebudni sinček pa je izdihnil isto popoldne, a štiriletna hčerka Melita teden dni poprej. Pobralla je vse tri griža, ki tudi sicer občutno gospodari po izsušeni Belokrajini. Naj počiva v miru! Žalujemo ob prebrdki in nenadomestljivi izgubi naše iskreno sožalje!

Ostale vesti

— Za rubriko »Pravni navseti« dobivamo toliko vprašanj, da nam je nemogoče vsakemu odgovoriti ob zaželenem terminu. Našim p. t. interesantom se najlepše zahvaljujemo za veliko zanimanje za to rubriko in jih vljudo prosimo, da nam blagovolijo oprostiti eventualno zakasnitev, in to zgolj vsled občutnega pomanjkanja prostora.

— Pokojnega Slavka Masterla, ki je umrl lansko leto, dne 25. julija v Splitu, prepeljejo v nedeljo, dne 9. t. m. v njegov rojstni kraj Stražišče pri Kranju in se vrši pogreb isti dan iz domače hiše ob 17 na farno pokopališče v Šmartnem. K pogrebu se vabijo vsi njegovi prijatelji, posebno pa še vojni tovariši iz oficirske šole leta 1928-29 v Sarajevu.

— Nevihta s točo. Iz Kostanjevice poročajo: Pretekli ponedeljek je divjala po naših krajih huda nevihta s točo. Uničeno je vse, zlasti vinogradi so hudo prizadeti. Prebivalstvo je obupano in na pomoč bo treba poklicati merodajne faktore, da se u bogumom kmetu pomaga s podporo, ker je do grla v dolgu in edino upanje mu je bilo, da si letos z vinskim prideikom kaj opomore, ker se je tu lansko leto osnovala vinarska združba in bi letos od združničnih pokupila precej grozdja. Sedaj je šlo pa še to upanje po vodi.

— Iz konzularne službe. Ministrstvo za gradnjo je prejelo od zunanjega ministrstva pod K. R. št. 5873 z dne 4. julija t. l. tole obvestilo: »Tukajšnje poslatništvo Velike Britanije je s svojo noto št. 67 z dne 24. julija 1931 sporočilo zunanjemu ministrstvu, da je postavljen z Zagrebu za konzula Vel. Brit. g. R. Townsend Smalbones na mestu g. Henrika Buloka, ki je premeščen iz Zagreba. Kr. banska uprava dravske banovine obvešča na podlagi obvestila ministrstva za gradnjo vse podrejene organe, da provizorno priznajo g. Roberta Townsenda Smalbonesa za konzula Velike Britanije v Zagrebu. Eksekvatura se naknadno dostavi. — Dalje je ministrstvo za gradnjo prejelo od zunanjega ministrstva pod št. 5226 z dne 7. julija t. l. tole obvestilo: »Tukajšnje nemško poslatništvo je obvestilo zunanje ministrstvo, da je na mesto dosedanjega šefa konzularnega oddelka nemškega poslatništva svetnika g. Windekerja postavljen tajnik tukajšnjega nemškega poslatništva dr. Martin v. Janson kot konzul nemške države na področju mesta Beograda, Zemuna in Pančeva, za banovine dunavsko, moravsko in vardarsko. Kr. banska uprava dravske banovine obvešča na podlagi obvestila ministrstva za gradnjo vse podrejene organe, da provizorno priznajo g. dr. Jansona za nemškega konzula na omenjenem področju. Eksekvatura se mu izda.

— Pretep. Mem Adolfom K., posestniškim sinom in Martinom F., brezposelnim mesarjem v Vojniku je obstajalo že dalj časa napeto razmerje. Pred par dnevi sta v poznih večernih urah prišla v trgu Vojniku skupaj, začela sta se prepirati, prepripi so sledile klofute. V tem trenutku pa pride mimo g. Kovač Jakob, posestnik v Vojniku. Ker ju ni mogel pomiriti, da vsakemu po eno klofuto, kar je bilo najbolj primerno za oba prenapeteža, za njega je bilo pa usodno. V jezi zgrabi Martin F. za nož in parkrat zabode g. Kovača, tako da mu je ranil pljuča. Poklicani zdravnik g. dr. Kovačev iz Celja mu je nudil prvo pomoč. Ranjenec je ostal v domači oskrbi, njegovo stanje je resno, a je upati, da bo, ako ne nastanejo kakšne komplikacije, ostal pri življenju.

— 42 državnih in privatnih nameščencev pred sodiščem. Pred mostarskim okrožnim sodiščem se vrši te dni veliki proces proti 42 državnim in zasebnim uradnikom, ki so zakrivali velike sleparije z lesom, s čemer so ogoljufali državo za precejšnje vsote. Na zatožni klopi sede nameščenci okrajnega predstojništva, okrožnega sodišča in davč. uprave.

ve v Gackem, poleg tega tudi številni posestniki, vaški trgovci iz najrazličnejših občin, ki so skupno goljufali z glavnimi krivci. Niti celokupne goljufije so bile zelo daleč razpredene in so vodile celo v Belgrad. Obtožnica obsega 100 s strojem pisanih strani. Razprava bo trajala precej časa, ker je snov ogromna.

— Strašna smrt 2letnega dečka. Iz Kovina poročajo: Žena tukajšnjega zidarskega mojstra Josipa Haischa je te dni čistila stanovanje, pri čemer je uporabljala tudi kameno sodo. Oba njena otroka sta se med tem igrala v njeni bližini. Mater pa je naenkrat začela boleti glava, na kar je prenehala z delom. Poslala je starejšega dečka v lekarno po aspirin, sama pa je legla v posteljo. Mlajši sinček pa je začel brkljati po sobi in našel na mizi posodo z raztopeno kameno sodo, katero je očitno zmatral za sladkor. Pograbil je precejšen kos in ga vtaknil v usta. Seveda so ga takoj popadle silne bolečine in začel je vpiti, kar je prebudilo mater, ki je takoj poslala po zdravnika. Vendar je bilo že prepozno, zakaj malček je nekaj ur pozneje umrl v strašnih bolečinah. Proti nepredvidni materi so uvedli sodno preiskavo.

— Roparski napad v Novem Sadu pojasnjen. Včeraj smo poročali o skrivnostnem roparskem napadu, ki ga je izvršil neki neznanec v novosadskem predmestju nad mehanikom Petrom Lovričem. Policija je že prišla zločinca v osebi brezposelnega zidarskega pomočnika Ivana Mesarosa. Mesaros je pri zaslišanju izjavil, da je nameraval izvršiti vlom, ker je mislil, da Lovriča ne bo doma. Lovrič pa ga je pri njegovem delu presenetil, kar je skoraj plaval z življenjem.

— Nova kuharska knjiga (brezmesna — vegetarijanska). Prevrat v naši dosednji kuharski umetnosti, a v zdravstvenem oziru napredek, pomeni najnovejša kuharska knjiga: »Prehrana po najnovejših zdravstvenih načelih«. Po spisih dr. med. M. Bircher-Benner-ja in po zbirki kuharskih zapiskov (receptov) ge. Berte Brupbacher v Zürichu, priredila Stefanija Humeč, učiteljica gospodinjstva. 224 strani, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, cena Din 30.—, vezana Din 40.— Poleg mnogih nemških zdravnikov, propagira znani švicarski zdravnik dr. Birchner-Benner že nad 30 let z največjim uspehom nauk o prehrani brez mesa, pripravljeni po načinu, ki ustreza sedanjemu stanju vede o prehrani človeka. On dokazuje, da je v naši dosednji mesni prehrani mnogo slabega, naravnost usodnega in da moramo marsikatero bolezen ali prano smrt pripisati na rovaš napake prehrane. Sploh si je današnja moderna medicina ta nauk zelo osvojila in ga tudi že naši domači zdravniki priporočajo pri raznih obolenjih. V 323 zapiskih, ki so vsi skrbno preizkušeni, lahko pripravimo jedila, ki popolnoma odgovarjajo vsem zahtevam zdrave, popolne človeške hrane. Sledi navodilo za peko kruha, preprosti jedilnik (za vsak mesec 4 vzorec), dalje obširnejši jedilnik s piščo presno zelenjavo ter kratka razprava o presni (nekuhani — surovi) hrani.

— Dve novi, lahki in pečni skladbi za moški zbor sta izšli v založbi pevskega društva »Ljubljanski Zvon« in sicer Zorka Prelovca: »O, da je roža moje srce« ter »Le enkrat še«. Vsaki pesmi je cena prve kupljene partiture Din 5.—, vsem nadaljnjim pa Din 1.50. Skladbe naročite na naslov: Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani, založba.

— Pri prehlajenjih, hripi, vnetju vratu, zabreklosti bezgavk, živčnih boleznih, trganju v udih dobro dene, ako se s pol kozarcem naravne »Franz-Josef« gorenice poskrbi za vsakodnevno izpraznjenje črev. Po izjavah vseučiliških klinik se odlikuje »Franz-Josef« voda po zanesljivem učinku ob zelo prijetni porabi. »Franz-Josef« gorenica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Sport

PURGARJI ZOPET V LJUBLJANI

V nedeljo bodo imeli ljubljanski prijatelji nogometa zopet priliko videti v svoji eredi znamenite zagrebške purgarje. Kakor znano, je Gradjanški podlegel v ligah samo Concordiji, vsled česar se je povzpela na čelo tabele. — V sled gornjega dejstva trdijo mnogi, da stopa mlado moštvo Gradjankega po poti svojih znamenitih prednikov. Pomisliti je treba, da je zagrebška liga po svoji kvaliteti najmočnejša. In kljub temu je uspelo Gradjanškemu, da se je dvignil na čelo vsem ostalim klubom. — Tekma se odigra na igrišču ASK Primorje ob vsakem vremenu.

Iz društvenega življenja

Šišenska prosveta priredi v nedeljo, 9. t. m. v gostilni g. A. Goršeta v Zg. Šiški vrtno veselico z bogatim sporedom. Začetek ob 16. Najvljudnejše vabimo!

Gospodarstvo

Padec angleškega funta

Ljubljana, 6. avgusta.

Ze včerajšnje borze v Newyorku in Parizu so zaznamovale hude padce angleškega funta, in sicer prva od 4.8575 na 4.8437, druga od 123.90 na 123.50. Danes je funt šterling ponovno nazadoval. Na naši borzi je včeraj notiral 273.88—274.70, danes pa 273.41—274.23. V Curihu je angleški funt padel od 24.89 na 24.86. Padanje funta je zbudilo v gospodarstvih in finančnih krogih vsega sveta veliko pozornost. Zaupanje v angleške finance je v svetu padlo, odkar se je v zadnjem času odtok zlata v Francijo in drugam pospešil, in vse kaže, da ni bilo zvišanje diskonta na 4.5% izdatno; tudi veliko francosko-ameriško-ameriško posojilo Angleški banki še ni prišlo do učinka. Finančna kriza v Angliji se je pojavila vsled slabega položaja državnih financ, ki izkazujejo velik primanjkljaj, je pa predvsem v zvezi z neuspešno in avstrijsko gospodarsko krizo. Anglija je dovolila Nemčiji velike kredite in ročila je tudi dunajsko Kreditanstalt. Ko so Francozi pričeli odtegovati svoje kredite Angliji in se odtok zlata pospešil — kar so mnogi smatrali za taktičen maneuver Francije v odgovor na Nemčiji priznajo stališče Anglije — tedaj je prišla Angleška banka vsled imobilizacije kapitalov v Nemčiji in Avstriji v zadrego. V Parizu zatrjujejo, da ni izhodišče padanja funta v Franciji, medtem ko zvrčajo Nemci krivdo na francoske banke, češ, da so vrgle na trg velike množine funtov.

KONKURZI IN LIKVADACIJE

Društvo industrijske in veletrgovalne v Ljubljani objavlja za mesec julij 1931 sledečo statistiko (številke v oklepajih se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): **Otočrjeni konkurzi:** V Dravski banovini 6 (2), v Savski 10 (4), v Vrbaski — (1), v Primorski 2 (3), v Drinski 4 (3), v Zetski 2 (—), v Dunavski 13 (7), v Moravski 8 (2), v Vardarski 4 (5), Belgrad, Zemun, Pančevo 4 (5). — **Otočrjene prisilne poravnave izven konkursa:** V Dravski banovini 9 (5), v Savski 9 (6), v Vrbaski — (1), v Primorski 1 (1), v Drinski 5 (3), v Zetski 1 (—), v Dunavski 20 (4), v Moravski — (1), v Vardarski 1 (—), Belgrad, Zemun, Pančevo 5 (4).

*

Bilanca Narodne banke od 31. julija izkazuje, da je skupno kritje dinarja padlo v času od 22. do 31. julija od 37.75 na 37.48; kritje dinarja v zlatu je v tem času nazadovalo od 38.88% na 27.06%. Predumji Narodne banke Glavni državni blagajni so narasli za 230 milijonov.

Slaba žitna letina je bila letos po podatkih Mednarodnega poljedelskega zavoda v Rimu po vsem svetu. Pridelavek ne bo zadostoval za kritje potrebe in trgovci bodo morali seči po starih zalozah.

Zaga se odda. Direkcija šum v Ljubljani odaja polom prve pisane ofertalne licitacije dne 7. septembra 1931 v petletni najem takozvano »Grassijsvo« Ego (parc. št. 44/1) v Boh. Bistrici z: a) zraven spadajočo enonadstropno hišo; b) vodno strugo, ter c) okrog žage stoječimi skladšči. Interesantom, ki se žele udeležiti licitacije, dajeta vsa nadaljnja pojasnila glede zakupnih pogojev direkcija šum v Ljubljani ter šumska uprava v Boh. Bistrici. Ponudbe kolkovane s 100 Din kotkom se sprejemajo do 11 dopoldne omenjenega dne pri direkciji šum v Ljubljani.

Borza

Dne 6. avgusta 1931.

Denar

Ljubljana. Amsterdam 2270.90—2277.74, Bruselj 785.57—787.93, Curih 1100.25—1108.55, Dunaj 792.16—794.56, London 273.41—274.23, Newyork 5624.98—5641.98, Pariz 220.99—221.50, Praga 167.26, Trst 294.85—295.75.

Zagreb. Amsterdam 2270.90—2277.74, Dunaj 792.16—794.56, Bruselj 785.57—787.93, London 273.41—274.23, Milan 294.85—295.75, Newyork kabel 5635.98—5652.98, šek 5644.98—5661.98, Pariz 220.99—221.50, Praga 167.01—167.51, Curih 1100.25—1108.55.

Skupni promet brez kompenzacij 4.6 milj. Belgrad. Amsterdam 2270.90—2277.74, Bruselj 785.57—787.93, Curih 1100.25—1108.55, Dunaj 792.16—794.56, London 273.41—274.23, Newyork 5624.98—5641.98, Pariz 220.99—221.50, Praga 167.01—167.51, Trst 294.85—295.75, Stockholm 150.402—150.855.

Curih. Belgrad 9.08, Pariz 20.08, London 24.86, Newyork 512.25, Bruselj 71.40, Milan 26.78, Madrid 44.75, Amsterdam 206.50, Dunaj 72, Stockholm 136.85, Kopenhagen 136.85, Sofija 3.75, Praga 15.175, Varšava 57.35, Budimpešta 90.025, Atene 6.05, Carigrad 2.42, Bukarešta 3.0475, Helsingfors 12.85.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 8% Bler. pos. 82, 7% Bler. pos. 71, Celjska 150 den., Ljublj. kred. 120 den., Prastidiona 950 den., Kred. zavod 195 den., Vevče 120 d., Stavbna 45 den., Ruše 145.

Zagreb. Drž. pap.: 7% invest. pos. 79—80, agrarji 43—45 (43.44), vojna škoda ar. 330—332 (330, 335), kasa 332 bl., 12. 335—340, 8% Bler. pos. 79—80 (79, 80, 82, 86), 7% Bler. pos. 68.25—69 (68.50, 69.70), 7% pos. Drž. hip. banke 67—71 (70), 6% begl. obv. 55—59. Bančne delnice: Hrvatska 50—60, Poljo 53.50—55, Kredina 121—126, Union 150—155 (150), Jugo 67—68 (67), Ljublj. kreditna 120 den., Medjunarodna 68 den., Obrtna 36 den., Prastidiona 957.50—965, Srbska 190—192, Zemaljska 120 den., Industrijske delnice: Nar. sum. 25—26, Outmann 110 den., Slavonija 200 den., Danica 65—66, Pivara Sar. 190 den., Drava 230—225 (220), Sečera 216 den., Osijek 50 den., Vevče 120 den., Ogj. ljev. 210 den., Unje 210 den., Vevče 120 den., Raguse 300 den., Trboveljska 224—232.

Belgrad. Narodna banka 6000, 7% inv. pos. 80.50—81.50 (81.50, 30.900 nom.), vojna škoda 334—335 (37, 100 kom.), 6% begl. obvez. 58 (20.000 nom.), 7% Bler. pos. 66.50, 7% pos. Drž. hip. banke 71 (1000 dol.).

Notacije državnih papirjev v inozemstvu: London: 7% Bler. pos. 62—63, Newyork: 8% Bler. pos. 69.25—72, 7% Bler. pos. 62—63.50, 7% pos. Drž. hip. banke 62—69.

Dunaj. Podom.-savski-jadran. 91.50, Wiener Bankverein 14, Escompletes 147, Zivno 78.60, Mundus 75, Alpine 12.05, Trboveljska 28.25, Leykam 1.75.

Zitni trg

Novi Sad. Oves bač., sr. slav. 140—145, ječmen bač., sr. novi 63/64 kg 117.50—122.50, sr. pomladni 67/68 kg 185—190, bač., pomladni 67/68 kg 180—185, fižol bač. 2% 190—200. Vse ostalo nemljenjeno. Promet: 18 vagonov pšenice, 10 vagonov ječmena, 8 vagonov koruze, 3 vagoni moke, 6 vagonov otrobov, 1 vagon fižola. Tendence neizpremenjena.

Nas plemeniti, mili in dobri soprog, oče in tast, oziroma brat, stric in svak, gospod

DR. DANILO MAJARON

advokat, častni doktor univerze kralja Aleksandra I., bivši predsednik odvetniške komore, predsednik društva »Pravniki«, imejitelj reda Sv. Save II. razreda, Belega orla V. razreda i. t. d.

je danes ob 9 dopoldne na Bledu po mučni bolezni zatisnil svoje blage oči.

Pogreb dragega nam pokojnika bo v soboto, dne 8. avgusta ob 17 izpred hiše, Napoleonov trg št. 6, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. avgusta 1931.

Ferdinanda Majaron roj. Stare, soproga.
Dr. Ferdinand D. Majaron, advokat, sin.
Marija Renata Majaron roj. Kosij, sinova.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

NEPREKOSLJIVI NAPOLITANEC

Deset let je že poteklo od njegove smrti, gramofonska tehnika je v tem času zelo napredovala — pa vendar ga še danes izmed vseh spoznal kot edinega in neprekosljivega: Enrica Carusa. S svojim glasom je osvojil vesoljni svet in se zdi v redu, da ga niso pokopali kakor navadnega zemljana, marveč njegovo truplo balzamirali, da leži v sarkofagu kakor trupla najslavnejših mož... Ob njem gore noč in dan sveče in vsakih par let ga oblečejo v novo obleko najnovejšega kroja. Tako je v oporoki sam določil in njegovi Napolitanci ga imajo tako še vedno med seboj, še vedno imajo na njem kaj gledati, najsi tudi je posledaj miren in tih...

Caruso se je rodil v napolitanski delavski družini kot 19. otrok; vsega so imeli Carusovi 21 otrok. Umljivo, da se starši niso mogli za vsakega posebej bogve koliko brigati. Enrico je zgodaj uganil, da se mora še najbolj zaneesti na svoj glas. Pel je naročene podoknice in se skušal izobraziti za peveda. Obrnil se je na učitelja petja Vergineja, ki mu je pa dejal, da je njegov glas tak, »kakor da bi veter žvižgal skozi okno«. Vendar ga je prevejanec

sprejel v svoj zbor in ga kasneje še posebej poučeval v petju. Vendar je bil prvi resnični Carusov pokrovitelj neki major, ki mu je v vojašnici prepovedal pevske vaje, potem pa skrivaj pozval Carusovega brata, da je namesto Enrica odslužil dolžna tri vojaška leta.

Sedaj je Caruso hitreje napredoval. V Siciliji je sicer propadel, ker so mu bili prijatelji pred nastopom nalašč vsilili več čas močnega vina; toda ta dogodek ni imel usodnih posledic. Prirnil se je do milanske »Scale«, kjer je že takrat strogo vladala Toscaninjeva taktika. Ta veliki glasbenik je spoznal Carusov pevski zaklad in proroško dejal: »Če bo ta Napolitanec še dalje tako pel, bo ves svet prisilil, da bo govoril o njem.« Tako se je tudi zgodilo. Caruso je s svojim prečudno lepim, naravnim, a obenem do viška izklesanim glasom dobesedno osvojil svet kakor največji osvajači. Ob svoji rani smrti je zapustil svoj idružini in napolskim revežem mnogo milijonov dolarjev, svetu pa nepozaben spomin na največjega pevca, ki ga je kdaj premogla zemlja.

Knut Rasmussen, znameniti raziskovalec Eskimov, ki je nastopil sedaj svojo šesto ekspedicijo v polarno ledovje. Topot hoče raziskati doslej skoraj docela neznanu ozemlje vzhodne Grenlandije med rtom Farvenom in Angmagssalikom. Z zadnjo ekspedicijo se je bil Rasmussen mudil v polarnih predelih 3 in pol leta.

Število novih priseljencev v Ameriki 1. 1930

V teku minolega računskega leta je prišlo v Združene države Severne Amerike 97.139 novih priseljencev. To je po ameriški meščanski vojni najnižje število za eno leto.

Edison še ne misli na smrt

Edison je bil nekaj obolel in zdravniki so rekli, da je za smrt. Ves svet je imel pripravljen nekrologe. V nedeljo pa se je Edison po šesturnem spanju prebudil in se ni malo začudil, ko je videl okrog sebe zbrane svoje sorodnike in venec najodličnejših zdravnikov. Pa ni veliko premišljal, marveč je zahteval pošteno južino, ki jo je z največjim tekom použil. Potem se je odpeljal z avtom na izprehod in se izvrstno počutil. Edison ni zaman živel 84 let, da bi se dal sedaj posili spraviti na oni svet.

Oče 80 posinovlencev

V Shanghai-ju je umrl eden najbogatejših mož na svetu — žid Aaron Hardoon. Pokojnik je v zadnji dobi svojega življenja posinovil 80 dečkov in jim za skupni dom sezidal veliko palačo. Vsem dečkom je vrhu tega volil v oporoki znatne vsote, pod pogojem vsekakor, da se dobro obnašajo in častno dovrše svoje studije. Svojima lastnima sinovoma je zapustil vsakemu po 150 milijonov dinarjev. Za prevod Sv. pisma in korana v kitajščino je zapustil 3 milijone dinarjev. Sv. pismo bo prevedel učenik Kitajec Ci-So-Mai. Hardoona so pokopali v lastnem parku pred palačo njegovih posinovlencev.

Lov s sokoli na Ogrskem. Ogrski državni upravitelj Horthy je pozval iz Indije sokoljega mojstra, da obnovi na Ogrskem lov s sokoli, ki je bil v srednjem veku najbolj priljubljen sport.

Spominska plošča »Zeppelinovega« poleta v arktične predele.

Črnsko-komunistični izgredi v New Yorku

Med črnci v New Yorku se v zadnjih časih gospodarske krize in brezposelnosti silno hitro širi komunizem. Ko so hotele oblasti te dni izvršiti deložacijo neke črnske družine v črnskem delu mesta, se je zbralo do 50.000 črnih in belih komunistov, ki so nastopili proti ojačeni policiji z noži, palicami in revolverji. V zadnjem hipu so na tovarnih avtomobilih prihitela nova ojačenja s strojnimi in otvorila ogenj. Troje oseb je bilo ubitih, mnogo ranjenih. Naslednji dan sta bila umorjena dva Italijana, ki sta baje izdala voditelje izgredov.

William Markgraf, znani Münchenski pilot s padobranom, ki je o priliki letalske prireditve v Maxglanu v Avstriji smrtno ponesrečil. Padobran se mu je odprl še-le tik nad zemljo, tako da je Markgraf z vso silo treščil na tla in na poškodbah umrl.

Kri za bolno deco

Guverner države New York je dal 57 centilitrov lastne krvi za pobijanje otroške paralize, ki davi otroke v državi in mestu New Yorku. Od novega leta sem je bilo 722 slučajev te nalezljive bolezni. Za zdravilni serum proti njej potrebujejo kri oseb, ki so to bolezen premagale. Na tostvarni javni poziv zdravstvene oblasti se je takoj javil guverner Franklin D. Roosevelt, ki je imel kot otrok to bolezen.

Za milijon dragocenosti v torbici

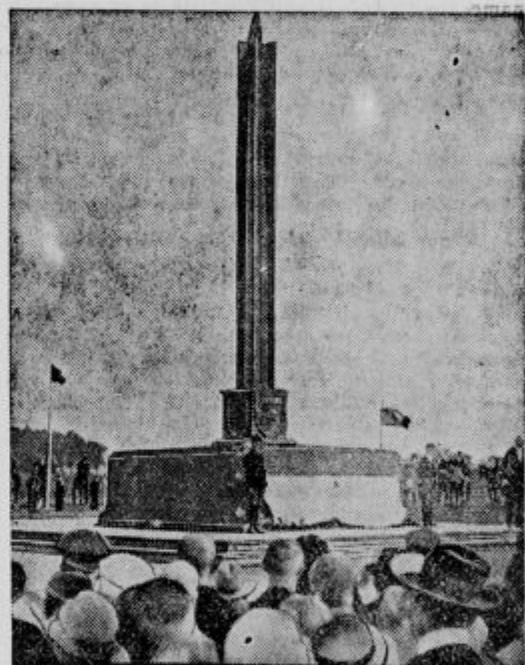
Bogata Američanka, gđe. Brount, ki vsako leto obišče Evropo, se te dni mudi v Parizu. Zadnjič je šla nakupovat razne stvari v veliko pariško trgovino. V tem, ko je izbirala, je bila položila svojo torbico na neko mizico. Ko je hotela plačati, torbice ni bilo več. V torbici je imela platinasto zapestnico, okrašeno z 39 biseri, vredno 750.000 frankov, dalje zaponko za 3000 frankov in pa 17.500 frankov gotovine. Taču se je torej tatvina obnesla. Američanka je izjavila, da je dogodek ni preveč pretresel, ker je izguba krita z zavarovalnino.

Raje zapor nego globo

Laburistični poslanec Mack Govern je zelo živahne naravi. Zadnjič je vprizoril v zbornici vihar prizer in bil za vse zasedanje izključen iz sej. Nedavno je pa v Glasgowu brez oblastnega dovoljenja priredil v javnem parku ljudski shod, na katerem je govoril, kar se je samemu zdelo prav. Oblast je zato njega in šest ostalih govornikov obsodila na tri fante globo ali 20 dni zapor. Ko je Mack Govern slišal razsodbo, je zaklical: »Ne bom plačal! Raje grem v zapor.«

Če treba ustreči mladi gospej...

V Plymouthu je tačas vsidrana oklopnica za letala »Eagle«, ki ima vsak dan mnogo radovednih obiskovalcev. Tu se je pripetilo, da je mladi, čedni gospej padla v morje denarnica. Vsa razvajena je začela radi tega jokati in viti roke. Pritekel je eden mornarjev, ki so ga solze mlade žene tako ganile, da je pohitel z njo k poveljniku. In tudi poveljnik ni mogel odleteti čaru solza mlade žene in je takoj izdal povelje, naj potapljači poiščejo izgubljeno denarnico. Spustili so na morje čoln, dva mornarja sta se opremila za potapljanje in se spustila v vodo... Sreča je hotela, da se jima z iskanjem ni bilo treba predolgo muditi — brž sta našla denarnico. Potegnili so ju kvišku in gospa je vsa. Žareča in smehljajoča se od sreče toplo stisnila roko viteškemu poveljniku in njegovim mornarjem. Vprašanje je le, kako bi bila potekla stvar, če bi bila izgubila v morju svojo denarnico kaka revna in povrh še stara ženica? Ali bi se bilo nesmrtno moško viteštvo tudi potem uveljavilo?

Spomenik hannoverskemu konju v Verdenu. — Hannoveransko konjsko pleme uživa velik sloves.

Otfried v. Hanstein:

109

Strahotno potovanje na luno

Egon je vzel enega izmed najmanjših natrijevih zrcal, s silo odprl malo omarico z zdravili, vzel iz nje zvitek črnega obliža in ga nalepil po zrcalu tako, da je nepokrita svetla ploskev tvorila črke SOS. Nato je iz stenske omare vzel aparat, ki je precej sličil gasilcu Minimax. »Glejta gospoda, to je moj stroj. Tu zgoraj ploča s črkami SOS, v stroju pa silno droben, črn kovinski prah in tu prav dolga cev. S to cevjo zvežemo malo raketo. Ko bo jaz zunaj, boste Vi Korus strojček sprožili, tako da bodo kakih pet minut po moje odhodu začele šobe delovati in z veliko silo brizgale kovinski prah v vsemirje in sicer natančno v podobi črk SOS.«

Tovariša sta strme ogledovala aparat.

»Zdaj pa potapljaška obleka!«

Korus se je upiral.

»Jaz pojdem, ne Vi!«

»Ta posel pa že morate meni prepustiti. Saj sem jaz izdelal zrcalo in pisalni aparat.«

Helmstättlerju sta pomagala pri oblačenju, nato pa je vzel žično mrežo z zrcali na roko, aparat za črke v roko in bil pripravljen.

Bilo je vsekakor zelo težko breme, kakršnega na zemlji ne bi mogel nesti, tukaj ga je pa komaj čutil. Okoli ledij se je prepasal in na pas pritrdil tenko vrvi. Kajpada si je tudi roke oblekel z rokavicami, ki so mu omele očuvati telesno toploto, kakor je tudi sicer zavaroval vso postavo.

»Zdaj torej stopim v zračno cev, vidva pa jo za menoj neprodušno zaprta. Če bi česa potreboval, imam zunaj v zračni cevi gumb za zvonec, pa se bomo zgovorili z Morsejevimi znaki.«

Ko je še kisikovo bombo sklopil s svojo potapljaško čelado, je stopil v zračno cev, tovariša pa sta za njim skrbno zaprla neprodušna vrata. Defali so vse to, kakor da je nekaj vsakdanjega. Egon jima v slovo niti roke ni stisnil. Vsi so vedeli prav dobro, da je zdaj prišlo na vrsto nekaj, kar bo najstrašnejše od vseh njihovih doživljajev. Vedeli so, da bo morda Egona v temle hipu raztrgalo na atome, vedeli, da je njegov drzni poskus edina, skoraj neznatna, le preveč neverjetna možnost, da se rešijo.

Egon se je v zračni cevi za hip ustavil, moral je počakati, da se mu sree umiri, ni si mogel kaj, da mu ne bi v časku ene minute begnilo kot blisk mimo njega vse njegovo življenje. Zdelo se mu je, da vidi dvoje črnih oči, ki se iz tujine, za cele svetove oddaljene, upirajo vanj: Irena Allister!

Hlastno je pritisnil na vnanja vrata zračne cevi. Zdaj pa mu je postalo pri srcu tako kakor med svetovno vojno, ko je iz vrtoglave višine, ki je bila proti njegovemu sedenju stojišču vendar prazen nič, skočil iz gorečega letala, ne da bi vedel, ali se bo rešilno padalo razpelo ali ne.

Toda nič se ni zgodilo.

Oklevaje je stopil venkaj.

Moral se je z roko od rakete odriniti in obvisel je zunaj, ne da bi se ganil.

Železno kljuko vrvi je obesil na obroč pri raketi ter pogledal naokrog.

Ni hotel misliti na to, kje se nahaja in svoje mo-

žgane je hotel prisiliti, da se ne bi zavedal, da leži sto osemdeset tisoč kilometrov globoko pod njim zemlja. Nak, ne pod njim, na desni strani je bila videti, podobna orjaški plošči. Oko je skozi ostra daljnogledna stekla potapljaške čelade čisto razločno spoznalo zemljine in dežele kakor na globusu.

Bilo je zjutraj. Na prostranih pokrajinah zemlje so ležale še globoke sence.

Egon je vzel iz žepa majhno stekleničico. Šele v zadnjem trenutku se je spomnil nanjo. Vsebovala je isto zmes iz vodika in kisika, kakor so jo uporabljali za pogon rakete, le da jako majhno količino, zaprta je bila pa tudi s šobo, ki se je odpirala z vzvodom.

Stekleničico si je držal na hrbtu, odprl vzvod, izpuhtelo je nekaj plina in ga počasi porinilo naprej, dokler se ni vrv napela. Stal je pokonci, steklenico je držal zdaj tu zdaj tam in si z njenim izpuhom utrdil ravnovesje.

Vzdignil je zrcalce, ki ga je imel v desnici. Zadel ga je poševni solnčni žarek, da je zažarelo kakor zažigalno steklo in odbilo žarke na zemljo, na njene velike, še temne pokrajine.

Egon ni mogel drugega ko slediti žarkom z očmi, ni pa mogel vedeti, ali so segli noter do zemlje in ni vedel, ako so njegov SOS ljudem pokazali ali ne.

Za trenutek je Egon negibno plaval pred raketo. Nato pa je začutil močan sunek, ki je vrvice napel.

Korus je v kabini pognal mehanizem male posode. Egon stisne aparat s črkami k sebi, da mu ne bi zdrsnil iz rok in zagleda, kako iz šob brizgne kovinski prah, ki se z veliko naglico razprši v vsemirje, nato pa negibno obstoji, ker je sunek prenehal.

»Ljudska knjižnica: Iz založništva Jugoslav. knjižarnice v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek: ZEPOL GOLICE, 30. Din. — 30. zvezek: Slonkiewicz: NA POLJU SLAVE, 28. Din. — 31. zvezek: Conn Doyle: IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami), 24. Din. — 32. zvezek: Reimann: ZAGORSKI ZVONOVI, Slavje, NA SINAJ, 30. Din. — 33. zvezek: Bridges: NA POMOC, 30. Din. — 34. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 35. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 36. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 37. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 38. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 39. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 40. Din. — 41. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 42. Din. — 43. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 44. Din. — 45. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 46. Din. — 47. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 48. Din. — 49. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 50. Din. — 51. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 52. Din. — 53. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 54. Din. — 55. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 56. Din. — 57. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 58. Din. — 59. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 60. Din. — 61. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 62. Din. — 63. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 64. Din. — 65. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 66. Din. — 67. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 68. Din. — 69. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 70. Din. — 71. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 72. Din. — 73. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 74. Din. — 75. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 76. Din. — 77. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 78. Din. — 79. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 80. Din. — 81. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 82. Din. — 83. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 84. Din. — 85. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 86. Din. — 87. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 88. Din. — 89. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 90. Din. — 91. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 92. Din. — 93. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 94. Din. — 95. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 96. Din. — 97. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 98. Din. — 99. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 100. Din. — 101. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 102. Din. — 103. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 104. Din. — 105. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 106. Din. — 107. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 108. Din. — 109. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 110. Din. — 111. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 112. Din. — 113. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 114. Din. — 115. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 116. Din. — 117. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 118. Din. — 119. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 120. Din. — 121. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 122. Din. — 123. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 124. Din. — 125. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 126. Din. — 127. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 128. Din. — 129. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 130. Din. — 131. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 132. Din. — 133. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 134. Din. — 135. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 136. Din. — 137. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 138. Din. — 139. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 140. Din. — 141. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 142. Din. — 143. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 144. Din. — 145. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 146. Din. — 147. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 148. Din. — 149. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 150. Din. — 151. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 152. Din. — 153. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 154. Din. — 155. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 156. Din. — 157. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 158. Din. — 159. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 160. Din. — 161. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 162. Din. — 163. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 164. Din. — 165. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 166. Din. — 167. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 168. Din. — 169. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 170. Din. — 171. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 172. Din. — 173. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 174. Din. — 175. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 176. Din. — 177. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 178. Din. — 179. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 180. Din. — 181. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 182. Din. — 183. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 184. Din. — 185. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 186. Din. — 187. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 188. Din. — 189. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 190. Din. — 191. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 192. Din. — 193. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 194. Din. — 195. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 196. Din. — 197. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 198. Din. — 199. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 200. Din. — 201. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 202. Din. — 203. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 204. Din. — 205. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 206. Din. — 207. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 208. Din. — 209. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 210. Din. — 211. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 212. Din. — 213. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 214. Din. — 215. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 216. Din. — 217. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 218. Din. — 219. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 220. Din. — 221. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 222. Din. — 223. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 224. Din. — 225. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 226. Din. — 227. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 228. Din. — 229. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 230. Din. — 231. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 232. Din. — 233. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 234. Din. — 235. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 236. Din. — 237. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 238. Din. — 239. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 240. Din. — 241. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 242. Din. — 243. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 244. Din. — 245. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 246. Din. — 247. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 248. Din. — 249. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 250. Din. — 251. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 252. Din. — 253. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 254. Din. — 255. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 256. Din. — 257. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 258. Din. — 259. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 260. Din. — 261. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 262. Din. — 263. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 264. Din. — 265. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 266. Din. — 267. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 268. Din. — 269. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 270. Din. — 271. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 272. Din. — 273. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 274. Din. — 275. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 276. Din. — 277. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 278. Din. — 279. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 280. Din. — 281. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 282. Din. — 283. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 284. Din. — 285. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 286. Din. — 287. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 288. Din. — 289. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 290. Din. — 291. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 292. Din. — 293. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 294. Din. — 295. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 296. Din. — 297. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 298. Din. — 299. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 300. Din. — 301. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 302. Din. — 303. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 304. Din. — 305. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 306. Din. — 307. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 308. Din. — 309. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 310. Din. — 311. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 312. Din. — 313. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 314. Din. — 315. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 316. Din. — 317. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 318. Din. — 319. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 320. Din. — 321. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 322. Din. — 323. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 324. Din. — 325. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 326. Din. — 327. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 328. Din. — 329. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 330. Din. — 331. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 332. Din. — 333. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 334. Din. — 335. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 336. Din. — 337. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 338. Din. — 339. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 340. Din. — 341. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 342. Din. — 343. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 344. Din. — 345. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 346. Din. — 347. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 348. Din. — 349. zvezek: Brackel: OIRUSKI OTROK, 28. Din. — 350. Din. — 351. zvezek: Brackel:

Ekspres kava ! **Vsa Ljubljana govori, da** **Jugobrazil-kava** **najbolje** **! Ekspres kava**
1 Din **govori, da** **Stalna poskušnja in vsak dan sveže pražena** **Se priporoča** **OSKAR ADAMIČ, Ljubljana** **1 Din**
Velika izbira čokolade in bonbonov. **Šelenburgova ulica št. 7**

Kamniki

Sport. V nedeljo 9. avgusta priredi SK Virtus Duplica nogometno tekmo s SK Kranj. Tekma se bo vršila na novem igrišču v Šmarci ob 3. Nastopita obe moštvi s prvim moštvom in rezervno. Za tekmo vlada med kamniškimi športniki veliko zanimanje.

Cerkveni koncert. V nedeljo zvečer ob 6 priredi »Kamniški oktet« s sodelovanjem operne sopranistke ge. Ivanke Ribičeve in gojenca orgelskega in dirigentskega oddelka dunajske Glasbene akademije g. Blaža Arniča, cerkven koncert v dekanijski cerkvi. Program je sledeč: Premrl: Preludij v Es duru (orgel), Foerster: Večerni ave ter Miheličeva: O Gospa moja — v zboru, Lubrich: V božični noči (orgel), Sattner: Preljudi je moj in Marx: Če v sliko tvojo za solo, Mendelssohnova sonata 5. 1. stavek za orgle, Pregelj: Zdrava Marija in Slav: Moraki zvezdi za zbor, Bachov preludij in fuga v C duru za orgle, Gounod: Ave Marija in Rota: Salve Regina za solo ter Arničev koncertni preludij v 2 stavkih za orgle. Vabimo vse prijatelje petja, da se koncerta udeležijo, zlasti pa opozarjamo okoličane, ker imajo zelo ugodne zveze.

Rokovnjači v Kamniškem domu, ki so jih igrali v soboto igralci obeh odrov, so bili zopet izredno dobro obiskani in to kljub temu, da so jih letos že šestič igrali. Mnogo jih je bilo, ki so šli k predstavi radi g. Joska Stele-ta, ki je kljub svoji visoki starosti naravnost mladeniško podal vlogo Menceja. Nič ne bo verjel, da je ta — menda nam ne bo zameril — rokovnjaška korenina star že 72 let in vendar je s tako izredno močnim glasom ter ognjem zapel »Za čašo vinca rujnega«, da smo se vsi čudili. Tudi ostali igralci so dobro rešili svoje vloge tako gg. Goloba, Kolman in Šimen, ki je seveda Kamničan pač najbolj uga-jal. Salonski orkester pod vodstvom gosp. Cirila Vremskega je igral dobro in točno spremljal pevce, vendar je bil mestoma malce premočan (Mladi vojaki). Gospodu St. Vedlinu pa najlepša hvala kot režiserju, kajti, kljub težočam, ki jih je imel, mu je vendar uspelo dobro podati igro.

Ustanovni občni zbor Kolesarskega društva Kamnik se je vršil v sredo zvečer pri Trpinicu. Najprvo so podali svoja poročila predsednik pripravljalnega odbora trgovec g. Drašček in pa tajnik ter blagajnik. Društvo šteje sedaj 52 članov, s katerimi je bilo prirejenih že več izletov ter polževa dirka dne 16. junija t. l. za katero je vladalo veliko zanimanje. Blagajnik g. Josko Klemenčič je pač seveda kot marsikak blagajnik tožil, da je premalo denarja. Zbor je odobril pristop h Kolesar. zvezi kr. Jugoslov. odn. v delokrog Triglav-skega pododbora in tudi odobril pravila. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik g. Drašček, podpredsednik Valter Stuzzi, odborniki: Lado Gogala, Josko Klemenčič in Janko Vivoda; namestnika sta Berto Cerer, Tone Vivoda, kap. Stane Jesencvec, nadzornik: Cene Lap, Tine Oblak, fanfariist Tone Vivoda. — Pri slučajnostih se je obravnavalo glede klubske dirke, ki se vrši na praznik, dne 15. t. m. Proga ter nje dolžina je: Kamnik—Mengeš—Kamnik. Kraj veselice oz. klub-ske zabave, ki jo namerava ta dan prirediti druš-tvo, bomo pravčasno objavili. — Ob tej priliki bi nekaj omenili, kar se tiče društvene življenja v Kamniku. V Kamniku je nešteto društev. Vsa pa spe spanje pravičnega edino, če izvzamemo dra-matične odseke obeh odrov in sportni klub ter pevce Kamniškega doma. Vsa druga društva pa imajo le nekaka periodična gibanja. Kajti v vseh društvih se pojavljajo vedno le ene in iste osebe. Sedaj pa še kolesarsko društvo. S tem se samo cepijo delovne moči, mesto da bi se koncentrirale v eni organizaciji. Čemu se ne bi kolesarsko druš-tvo priključilo k Sp. Kl. Kamnik kot sekcija? Vodstvo sekcije itak ostane v rokah kolesarjev in to je pač odločilno, kajti glavni odbor je samo izvršilni organ sekcij. Poleg tega je pa še treba vzeti v obzir denarno vprašanje. Član tu, član tam, povsod pa plačevati članarino. Tako je pa enostav-no odrejeno: toliko glavni blagajni, toliko sekcij-eki. In to denarno vprašanje je treba danes pri društvih upoštevati. Naj bi gospodje odborniki ko-lesarjev malo razmišljali o tem!

Radio

Drugi programi

Petek, 7. avgusta.

Belgrad: 12.45 Radio-orkester. — 20.30 Vo-kalni koncert. — 21. Violinski koncert. — 21.40 Pevski koncert. — 22.50 Radio-orkester. — Zagreb: 12.30 Plošče. — 20.30 Belgrad. — Budimpešta: 12.05 Kvarlet. — 17.30 Koncert ciganske glasbe. — 19.15 Vokalni koncert. — 20. Orkestralni koncert. — Du-naj: 20.10 Večer pesmi. — 21. Haydn-Bruckner: Kon-cert. — Milan: 19.45 Plošče. — 21. Pester kon-cert. — Oslo: 17.30 Orkestralni koncert. — 19.30 Pester spored. — Praga: 20.30 Vokalni koncert. — 21. Radio-orkester. — Langenberg: 20. Večerna glas-ba. — 20.30 »Voda narašča«, igra. — Rim: 21 »Clo-Clo«, opereta, Fr. Lehar. — Berlin: 21.15 Godalni kvartet. — 22.30 Plesna glasba. — Katowice: 20.15 Koncert. — 22.30 Plesna glasba. — Toulouse: 12.45 Simfonični orkester. — 20.15 Popevke. — 21. Orke-stralni koncert. — Stuttgart: 19.45 Stari in novi plesi. — 20.30 »D' Erdweible«, igra. — 22.30 Plesna glasba.

Sobota, 8. avgusta.

Belgrad: 12.35 Radio-orkester. — 20. Večerni koncert. — 20.30 Vesela ura. — 21. Operetna glasba. — 22.20 Ciganska glasba. — Zagreb: 12.30 Plošče. — 20.10 Cerkveni koncert v cerkvi sv. Blaža. — 21.30 Klavirski koncert. — 22.20 Večerna glasba. — Budimpešta: 12.05 Plošče. — 17.30 Vokalni kvar-tet. — 18.30 Orkestralni koncert. — 19.45 Koncert vojaške godbe. — 21. Vokalni koncert, nato cigan-ska glasba. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert. — 20. Vijolina in kitara. — 20.30 Igra. — 22.30 Večerni koncert. — Milan: 21 »Zdravilo bolne deklice«, ko-medija. — Oslo: 20. Orkestralni koncert. — 22.35 Plesna glasba. — Praga: 19.35 Balalajke. — 21. Poljudna glasba. — Langenberg: 20. Lep večer. — 24. Jazz-orkester. — Rim: 21 »Faust«, opera, C. Gounod. — Berlin: 20.30 Vokalni koncert (Irena de Noiret). — 21.10 Kabaret. — 22.30 Plesna glasba. — Katowice: 20.15 Poljudna glasba. — 23. Plesna glasba. — Toulouse: 12.45 Simfonični orkester. — 13. Popevke. — 21. Orkestralni koncert. — 22.45 Jazz-orkester. — Stuttgart: 20.15 Vokalni in orke-stralni koncert. — 21.30 Vesel večer. — 22.50 Plesna glasba.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znakol — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službodobne

Mesarskega vajenca

ki ima veselje do mesar-ske obrti, iz dobre dru-žine, sprejme Milko Sta-mič, Ljubljana, Jegličeva cesta 10.

4 sodar. pomočnike

za veliko delo sprejme takoj sodarski mojster Stefan Kosernik, Vodni-kova 17, Ljubljana VII.

Mizarski pomočnik

in mizarski vajenec se takoj sprejmeta pri: Ivan Podgoršek, mizarna, Breg pri Ptuj.

Vajenca

za čevljiarsko obrt sprej-mem. Oskrba v hiši. Noč Andrej, čevljar, Sloven-ski Javornik.

Za graščinsko posestvo

iščem izvežbanega kravarja

ki se razume na molžo, nadalje dve dekli za hišna in poljska dela na graščini, stalna služ-ba, ugodni pogoji. Na-slov pri upravi »Slov.« pod št. 8801.

Denar

Hipotečno posojilo

iščem na lepo trgovsko posestvo, vključba na prvo mesto, Din 500.000 proti primernim obre-stim. Ponudbe pod šif-ro »Pupilarno varno« št. 8799 na upr. »Slov.«

Pouk

Gojko Pipenbacher

koncesijon. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. — Zahtevajte informacije.

Čamernikova

šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prosenca št. 16 zastoni. Pišite ponil

Inserati

v »Slovenču« imajo največji uspeh.

Vnajem

Specerijsko trgovino

se odda v prometni ulici. Naslov v upravi »Sloven-ca« pod št. 8843.

Gostilno in trgovino

takoj oddam v najem v Podbrezjah na Gorenj-skem št. 11, p. Podnart. Iv. Antonija Habjan.

Lokal za vinotoč

se odda. Naslov v upravi »Slov.« št. 8843.

Kupimo

Srečke, delnice,

obligacije kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Šelenburgova ulica 6, II. nadst.

Naročajte

»SLOVENČA« najcenejši slovenski dnevnik

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Prodamo

Ceno naprodaj

skoraj nov tricevni radio »Radione«, izvrstne male gosli in malo rabljen gra-mofon. Poizvedbe: F. G., Naklo 5.

Prodaja drv

Josip Kregar, Ljubljana, Kodeljevo 19, tel. 2696. Drva se dobijo v vsaki množini žagana ali ne-žagana, tudi cepljena in postavljena na dom.

Železen rolo

dimenzije 2.50 X 2.65 m proda Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta.

Predno si kupite

rabljen avtomobil, od-nosno motocikl, ogledjte si dobro ohranjena vo-zila, katera imam na zalogi po najnižjih cenah. O. Žužek, Ljublja-na, Tavčarjeva ul. 11.

Pletilni stroj

8/60, malo rabljen, poceni naprodaj. Naslov v upra-vi »Slovenca« pod 8866.

Pubasto perje

čisto čohano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpoši-ljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistil-nica peria.

Jabolka in hruške

prima, namizne, kilogram 4 Din franko kraj naroč-nika, po 25 kg razpošilja G. Drechsler, Tuzla — Bosna.

Obrt

Koruze za krmo

oddaja najceneje veletrgovina žita in moka A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Mornarske majice

od 9 Din naprej Vam nudi »LUNA«, Maribor, Aleksandrova cesta 19. Poštna naročila točna.

VSAKOMUR SE IZPLAČA OGLAŠEVANJE V »SLOVENČU«

Tudivnaši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zju-traj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska števil. 3030.

Glavobol,

omotico, migreno, utrujenost, prehlad glave, brez-spanje, živčno napetost ter kronični glavobol po-polnoma in sigurno odstrani DUSICA VODA. Ste-klenica DUSICA VODE proti glavobolu stane 35 Din. DUSICA VODA proti glavobolu se dobi pri firmi D. M. Grozdića, Bjelevar, Savska banov.

Dražba vile v Opatiji

v konkurzni zadevi Kajfež Anton se bo vršila dne 17. avgusta 1931 ob 10 v pisarni notarja dr. Colom-bisa v Voloskem - Opatiji. Izključna cena 109.873-90 Lit. Dr. Grobelnik Ludvik, javni notar v Ribnici, kot upravnik stečajne mase.

Iščem večje posojilo

proti prvovrstnemu hipotekarnemu varstvu na tr-govsko hišo na najboljšem kraju. Nudi stanovanje, pisarno in lokal. Ponudbe pod navedbo razpolaga-jočega zneska pod »MARIBOR« na anončni biro HINKO SAX, MARIBOR.

FOTOAMATERJI!

Vse fotopotrebščine dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Zahtevajte cenik!

DRUŠTVO »PRAVNIK« V LJUBLJANI naznanja žalostno vest, da je njega soustanovitelj, častni član in dolgoletni predsednik

DR. DANILO MAJARON

odvetnik in častni doktor univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani

dne 6. avgusta umrl.

Pokojnikov duh nam bodi vodnik še v naprej, s tem najlepše počastimo nje-gov spomin!

DRUŠTVO »PRAVNIK«.

Advokatska komora v Ljubljani javlja pretužno vest, da je umrl njen prezasluzni predsednik, gospod

dr. Danilo Majaron

advokat v Ljubljani

Pokojnik je načeloval polnih trideset let naši komori.

Bil je vzoren borec za čast in ugled advokatskega stanu, njega dika in ponos.

Ohranili bomo dragega nam predsednika v častnem in hvaležnem spominu.

39.-

Vrsta 4232-37

Otrokom za igranje, skakanje in tekanje so ti čevlji neobhodno potrebni. Izdelani so iz močnega sivga platna, se prilagajajo vsaki nogi, se lahko snažijo in so trpežni.

Nosite le praktično obutev!

V toplih dneh obuvajte lahno, udobno in zračno obutev. Da Vam noge ne zateko in se ne pote, Vam najbolje služijo platnena obutev in lahni zračni sandali. Imamo bogato izbiro raznih vzorcev in kombinacij.

Vaše noge naj se odpočijejo v naši udobni poletni obutvi!

Rata

39.-

Vrsta 4542-05

Te čevlje smo priredili za Vaše otroke z gumičevim podplatom in peto. So dovršeni in lahki. Osobito lepo se prilagajajo beli in lahni poletni obleki.

39

Vrsta 2941-00

Otroški sandali iz mehkega usnja z gumičevim trpežnim podplatom in peto. Vašim ljubljencem so neobhodno potrebni. Otroški 39.—, ženski 49.—, moški 69.—.

49.-

Vrsta 4235-37

Čevlji za tenis iz belega platna s podplati iz usnja ali z vulkaniziranimi podplati. Ti čevlji se vsakodnevno zelo nosijo, zlasti v toplih krajih.

59.-

Vrsta 1145-05

Lahni in zelo udobni platneni čevlji sive barve s trpežnim gumičevim podplatom. So zelo praktični za podnevno nošo.

69.-

Vrsta 2195-57

Platneni čevlji na zadrgo z nizko peto. Imamo jih iz belega in rjavega ripsa. So zelo lepi in udobni in Vas bodo popolno zadovoljili.

69.-

Vrsta 3335-24

Udoben platneni ženski nizki čevlji z gumičevim podplatom in nizko peto. Nosijo se lahko ves dan, na izprehodu in pri delu.

69.-

Vrsta 2947-00

Udobna in zračna obutev za vroče dneve z nizko peto in gumičevim podplatom. Je zelo praktična.

Umrli nam je naš dobri oče, gospod

Jože Svoljšak

posestnik

v 74. letu starosti.

Pogreb bo v petek, dne 7. avgusta 1931 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Strmi pot št. 6, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. avgusta 1931.

Žaluoja žena Ivanka
in otroka Pepca in Janko.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Vreče.

Kdor rabi vreče kupi jih najceneje pri trdkih:

Mirko Mlakar

Ljubljana - Slomškova ulica št. 11

reket. šte. 2947.

H. V. Pečenko

je otvoril trgovino

s kurivom

Celovška 37, tik tramvajske postaje, pri gostilni Keršič.

Cene konkurenčne.

SLIKARSTVO IN PLESKARSTVO

F. & E. REMŽGAR, LJUBLJANA

Kolodvorska 18 -- Čopova 10. Telef. 3450

Se priporočala za vsa v
to stroko spadajoča dela

Avtomobilisti!

Motociklisti!

Šofer in samovozač

Spisal inž. Josip Štolfa. — — Cena vezani knjigi Din 140.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš preljubi sin, brat, svak in stric, gospod

Joško Bahar

sin posestnika

po kratki, mučni bolezni nenadoma umrl.

Blagopokojnika pripeljejo 6. avgusta iz Beograda v hišo žalosti, Zgornja Šiška 9, odkoder se bo vršil pogreb v petek 7. avgusta ob 5 popoldne na pokopališče v Dravljah.

Zgornja Šiška, dne 6. avgusta 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Rektor in profesorski kolegij univerze kralja Aleksandra I.
v Ljubljani sporočata žalostno vest, da je danes umrl na Bledu gospod

DR. DANILO MAJARON

prvi njen častni doktor.

Pokojnik si je kot predsednik vseučiliške komisije, ki je vodila priprave za ustanovitev naše univerze, pridobil za našo almo mater neveljivih zaslug; njegovo ime je z njeno zgodovino najtesneje združeno in bo ostalo v njenih analih zapisano na najodličnejšem mestu.

Njegovim zaslugam za našo univerzo neminljivo priznanje, njegovemu spominu čast in najgloblje spoštovanje!

V Ljubljani, dne 6. avgusta 1931.

Rektor: **Dr. A. Šerko**